



NARVA PÄHKLIMÄE KOOLI

ÕPPEKAVA ÜLDOSA

Heaks kiidetud õppenõukogu 29.08.2024.a otsusega nr 19.1-14/1625,

Hoolekogu 03.09.2024. a otsusega nr 19.1-15/1696 ja

Õpilasesinduse 03.09.2024. a otsusega nr 19.1-16/1716.

Kehtestatud direktori 04.09.2024. a käskkirjaga nr 19.4-1/1717

Jõustub 02.09.2024. a

SISUKORD

1. Kooli väärtused ja eripära	3
1.1. Väärtused	3
1.2. Eripära.....	3
1.3. Kooli missioon.....	4
1.4. Kooli visioon.....	4
2. Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid	4
3. Valdkonnasisesed ja -ülesed löiminguvõimalused	6
4. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted	8
5. Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted	14
6. Õppekorraldus koolis	29
7. Tunnijaotusplaanid.....	30
8. Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana	33
9. Õppekeskkonna loomine, mis toetab õppekava rakendamist	35
10. Liikluskasvatuse teemad	36
11. Loovtootemaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord	38
12. Hindamise korraldus	39
12.1. Kasutatav hindedüsteem.....	39
12.2. Hindamine individuaalse õppekava järgi.....	40
12.3. Kujundav hindamine	40
12.4. Kokkuvõtavad hinded ja järgmise klassi üleviimine	41
12.5. Käitumise ja hoolsuse tagasisidestamine	41
12.6. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord.....	42
13. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise korraldus	43
14. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamine	44
15. Karjääriõppe, karjääriinfo ja nõustamise korraldamine.....	45
16. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine.....	46
17. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.....	47
18. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	48

1. KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRA

1.1. Väärtused

Kõik kooli töötajad lähtuvad oma tegevuses põhikooli riikliku õppekava § 2 lõikes 3 sätestatud üldnimilikest ja ühiskondlikest alusväärtustest milleks on ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu, vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikke ja sooline võrdõiguslikkus.

Koolil on järgmised põhiväärtused:

- vastastikune austus - hindame ja peame üksteisest lugu, arvestame teiste inimeste seisukohtadega, kasutame kõnes tervitus- ja kiitussõnu.
- ohutu ja sõbralik keskkond - oleme hoolivad enda ja ümbritsevate inimeste tervise suhtes, käitume lugupidavalt teiste suhtes, toetame üksteist keerulistes olukordades. Oleme kiusamisest vaba kool.
- kaliteetne haridus - õppime hoolikalt, oleme püüdlid, tähelepanelikud, töötame aktiivselt tundides ja klassivälistel üritustel, ilmutame algatusvõimet ning kasutame mõistlikult IT-tehnoloogiaid. Oleme avatud uuendustele ja innovaatilistele lähenemistele.
- koostöö - töötame koos ühise eesmärgi saavutamise nimel, jagame üksteisega oma teadmisi ja oskusi, toetame üksteise algatusvõimet ning aitame abivajajaid. Kujundame enesejuhitud koostöise õppimise oskuse. Toetame liikuvust ja aktiivse ühiskondliku positsiooniga õpilaste kasvatamist.

1.2. Eripära

Kooli eripära väljendub avatud õpikeskkonnaga kooliks olemisest, kus edendatakse innovatsiooni ja innovaatilisi õppemeetodeid, mis on suunatud õpilaste motivatsiooni ja tulemuslikkuse suurendamisele. Õppe kavandamisel ja korraldamisel keskendutakse eelkõige õpilastel praktilise intelligentsuse kujunemise toetamisele kõikides üldpädevustes. Kooli eripära väljendub erinevate õppevormide, -suundade ja -moodulite võimaldamisest iga õpilase arendamiseks.

Kooli eripäraks on

- põlvkondade sidusus;
- mitmekultuurilisuse ühiskonna väärtuste hoidmine;
- põhikooli lõpetamiseks vajaliku loovtöö koostamise, läbiviimise ja kaitsmise tulemuslikkuse toetamiseks valikaine „Loovtööõpetus“ õpetamine;
- liikuma kutsuva kool;
- õuesõppe tundide läbiviimine õppeainete raames;
- nüüdisaegse õpikäsituse järgimine;
- jalgratturite koolituste läbiviimine;
- kooli jätkusuutlikkuse tagamiseks eelkooli korraldamine;
- aktiivne ja mitmekülgne projekti- ning igakülgne klassiväline tegevus.

1.3. Kooli missioon

Narva Pähklikmäe Kool tegutseb teadus- ja tõenduspõhiselt ning koostöiselt, et aidata ja toetada igal õpilasel võimalust kujundada endale sobiv õpi- ja haridustee ning luua keskkond iga õpilase mitmekülgeks.

1.4. Kooli visioon

Narva Pähklikmäe Kool on suunanäitaja hariduses – toetades õpilaste õppimist ja arengut, hoiame fookuses, et valmistame õpilasi ette eluks ja edasiseks õppimiseks. Peame oluliseks, et meie õpilased hooliksid maailmas toimuvast ning sooviksid ja julgeksid panustada meid ümbritsevasse.

2. KOOLI ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

2.1. Narva Pähklikmäe Kooli lõpetanud õpilane on omandanud riiklikus õppekavas kirjeldatud pädevused. Ope- ja kasvatus aineüleseks eesmärgiks on õpilastes põhikooli riiklikus õppekavas esitatud üldpädevuste, kooliastmeti kirjeldatud pädevuste ning ainevaldkonnakavades esitatud valdkonnapädevuste kujunemine. Pädevuste kujundamisel on arvestatud sätetega, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. a soovitusel „Võtmepädevuste kohta elukestvas õppes”

2.2. Narva Pähklikmäe Kooli lõpetanud õpilane on saavutanud riiklikes õppekavades esitatud õpitulemused. Põhikooli lõpetanu õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel, kes lõpetab põhikooli, on teadmised ainevaldkonnalaaste faktide kohta, põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, et täita ülesandeid ja lahendada tavalisi probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid ning suutlikkus töötada ja õppida juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.

2.3. Narva Pähklikmäe Kool toetab iga õpilase individuaalset arengut. Kool aitab kaasa põhikooli õpilaste kasvamisele loovateks ja mitmekülgeteks isiksusteks. Põhikooli õpilastele on tagatud eakohane tunnetuslik, kõlbline, fiiüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine. Koolis on loodud põhikooli õpilastele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab õpilaste õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

2.4. Põhikooli õpilasel, kes on läbinud kooli õppekava, on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. On loodud alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse. Põhikooli õpilased on jõudnud selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning omavad valmisolekut õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

2.5. Narva Pähklikmäe Kooli õpilane:

- on teadlik vajadusest olla aus suhetes ümbritsevate inimestega;
- suhtub inimestesse heatahtlikult, näitab nendega suhtlemisel välja hoolitsust vastavalt oma eale ja kujunenud elutegevuse oskustele ja kogemustele;
- mõistab inimelu väärtust;

- erinevat liiki tegevuste protsessis juhindub õigluse printsiipidest, saab olla enesekriitiline;
- austab isiksust endas ja teistes, ei alanda teiste inimeste väärikust;
- tunnistab iga inimese isiksuse vabadust;
- omab ettekujutust ühiskonna ülesehituse demokraatlikest printsiipidest ja seadustest, vastavalt eale toetab aktiivselt selle demokraatlikku arengut, austab ja õpib tundma oma rahva kultuuri, tunnistab oma kuuluvust teatud rahvuse hulka;
- omab ettekujutust ja teadmisi erinevatest maailmakultuuridest, tunneb end seotud olevat põlisrahvuse esindajatega, teiste Eesti territooriumil elavate rahvastega, Euroopa ja maailma kooslustega;
- suhtub tolerantselt kultuurilistesse, etnilistesse, usulistesse, sotsiaalsetesse ja sugulistesse erinevustesse;
- suhtub hoidvalt loodusesse, elab ja tegutseb, säästes loodusressursse;
- hindab tervislikku eluviisi, elutegevuse protsessis püüab täiustada oma vaimseid, oskuslikke ja füüsilisi omadusi;
- tunnistab õiguse ülemuslikkust, austab ja täidab seadusi, teadlikult võib kaitsta oma kodanikuõigusi ja täita kohustusi;
- on rahuarmastav, oskab konstruktiivselt täita ühist tööd, teha koostööd erinevates gruppides ja ühisustes ja on avatud enesearendamisele;
- suhtub vastutusrikkalt oma tegevusse, vajadusel oskab võtta endale vastutust teiste eest;
- saab aru pideva õppe vajadusest, on motiveeritud õppele, on võimeline adekvaatselt reageerima õpi-, töö- ja elukeskkonna muutustele;
- põhikooli lõpetamisel võib hinnata omi võimalusi, mõistab oma huve ja prioriteete ning vastavalt sellele koostab edasise haridustee perspektiivse plaani.

2.6. Narva Pähklikmäe Kooli põhieesmärgiks on jääda stabiilsete tulemustega aktiivseks ja kaasaegseks õppeasutuseks, kus igale lapsele, vastavalt tema eale, ohutu, positiivselt mõjuva ja loominguilise õpikeskkonna loomisega, on kindlustatud võimalus saada kvaliteetne haridus, mis on ette nähtud riikliku standardiga.

2.7. Eesmärgid saavutatakse järgmiste ülesannete realiseerimisega:

2.7.1. Luua õppe-kasvatustöö protsessis tingimused õpilaste vaimse, füüsilise, moraalse, sotsiaalse ja emotsionaalse arengu kujunemiseks, tingimused teadmiste omandamise ning tahtemaduste, loominguilise eneseväljenduse ja sotsiaalse ning kultuurilise identiteedi kujunemise arendamiseks.

2.7.2. Aidata kaasa loominguilise ja mitmekülgse isiksuse kujundamisele ning kasvatamisele, kes on võimeline realiseeruma perekonnas, tööl ja ühiskondlikus elus.

2.7.3. Õpilase võimekuse arengu balanseerimiseks, tema eneserealiseerimiseks, kasutada individuaalset ja / või diferentseeritud lähenemist ja nüüdisaegset õpikäsitust.

2.7.4. Toetada iga õpilase soovi õppida ja aidata kaasa õpikogemuste arengule, soodustada kriitilist mõtlemist ja kujundada teaduslikku maailmavaadet.

2.7.5. Anda igale õpilasele kindlustunde homsele päevale, kindlustades hariduse saamise, mis lubab tulevikus realiseerida oma võimalused.

2.7.6. Aidata kaasa oma rahvuskultuuri ja eesti keele ning kultuuri säilitamisele ja arengule, selleks pöörata õppe-kasvatustöö protsessis erilist tähelepanu eesti keele õppimisele.

2.7.7. Luua õpikeskkond, mis soodustab uue põlvkonna sotsialiseerumist läbi oma rahvus kultuuri ja eesti kultuuri traditsioonide tajumise, üleeuroopaliste väärtuste, samuti ka maailma kultuuri ja peamiste teadussaavutuste tajumise ja omandamise.

2.7.8. Luua sellised tingimused õpilase isiksuse arendamiseks, et õpilane hakkaks käituma tolerantset teiste rahvaste esindajate suhtes, hindama tervislikku eluviisi ja oleks valmis elama, õppima ja töötama multikultuurilises ühiskonnas.

2.7.9. Soodustada isiksuse kujundamist, kes on valmis integreeruma ühiskonda ja osutama edaspidi abi eesti ühiskonna sotsiaalses, kultuurilises, majanduslikus ja ökoloogilises arengus.

2.7.10. Korraldada ja arendada professionaalse pedagoogilise kollektiivi tegevust, mis on rajatud meeskonnatöö printsiipidel.

2.7.11. Korraldada koostööd kohaliku omavalitsuse, hoolekogu, teiste koolide, gümnaasiumide, kõrgkoolide, õppekeskuste, noorsoo-, kultuurilis-, hariduslike ja teiste linna, vabariigi ja teiste riikide organisatsioonidega, püstitatud ülesannete realiseerimise eesmärgil.

3. VALDKONNASISESED JA -ÜLESED LÕIMINGUVÕIMALUSED

3.1. Oppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse õppe ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töö planeerimise ja kooli üldtööplaani tasandil.

3.2. Lõimingu mõte avaldub selles, et ühel või teisel moel seostatakse eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi, asetades need reaalse elu konteksti ning aidates õpilastel neid mõtestada ning seostada üheks tervikuks.

3.3. Valdkonnasisene ja -ülene õppe lõimimine saavutatakse:

- erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel;
- õppeainete, koolisiseste projektide abil;
- läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste abil;
- õppeülesannete ning -viiside abil.

3.4. Lõimingu saavutamiseks korraldatakse koolis õpet ja kujundatakse õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust:

- täpsustades pädevusi;
- seades õppeeesmärke;
- määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

3.5. Oppe lõimingu taotlevad tunnivälised ja ülekoollised projektid kavandatakse pedagoogide poolt koostöös iga õppeaasta alguses. Need kajastuvad kooli üldtööplaanis ning üldtööplaanist tulenevalt arvestab õpetaja nendega oma tööd planeerides. Lõiming on õpetajate teadlik katse seostada erinevaid teadmisi ja oskusi ning õpimeetodeid omavahel nii, et saavutada õppekava ja õpetuse terviklikkus. Õpetuse terviklikkuse saavutamise kaudu püüeldakse selles suunas, et toetada parimal moel õpilase sisemise lõimingu tekkimist ning üldpädevuste kujunemist.

3.6. Lõimingul on oluline roll õppimise fragmenteerituse vähendamises, eesmärgiga muuta õppimine õpilase jaoks tähenduslikuks. Oppetegevuses aidatakse teadmisi konstrueerida

täenduslikkuse kontekstis. Selle saavutamiseks kasutatakse probleemõpet, mis julgustab õpilasi uurima võimalusi, välja mõtlema alternatiivseid lahendusi, tegema koostöös teiste õpilastega, välja pakkuma ideid ja hüpoteese ning lõpuks välja pakkuma parima lahenduse, mille nad ise leidsid. Lõiming võimaldab püüelda suunas, kus õpilased areneksid aktiivseteks enastjuhtivateks õppijateks, kes konstrueerivad oma teadmisi varasematele teadmistele tuginedes ning õppimise käigus omandatud kogemustest ja seostest.

3.7. Lõimingu puhul on oluline lõimingutsentri määratlemine. Lõimingutsentrit kasutatakse millegi saavutamiseks. Lõimingutsenter on midagi, mille ümber õppetegevus kavandatakse. Lõimingutsentriks võib olla mingi teadmine, oskus või suhtumine või mingi keskne idee kui fokuseeriv tsenter. Kooli õppekava kontekstis on sellisteks keskseteks aineülesteks ideedeks pädevused. Pädevusi käsitleme kui lõimingutsentreid, mis on aluseks suutlikkuse kujunemiseks. Pädevuste kujundamist taotletakse nii õppe- kui ka õppekavavälises tegevuses.

Lõimingutsentriks võivad olla erinevad õppeviisid (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, ekskursioon, matk), mis aitavad õpilasel omandada erinevaid tövõtteid ja saada kogemusi. Lõimingutsentriks võivad olla õppeülesanded (projekt, referaat, uurimistöö, loovtöö, essee), mis täidavad olulist rolli sisemise lõimingu saavutamisel. Lõiminguks võib olla ka mis tahes probleem, meetod või vahend, millega kaks või enam õpikogemust seostatakse.

3.8. Lõimimise esimeseks sammuks on lõimingutsentri määratlemine, mille leiab õppekava üldosast ja ainekavadest esitatuna ainevaldkondade kaupa. Üldpädevuste kujundamist on käsitletud täpsemalt riiklike õppekavade ainevaldkondade kirjeldustes. Valdkonnasisese lõimingu aluseks on vastava valdkonnapädevuse kujunemine. Valdkonnaülese lõimingu aluseks on pädevused kooliastmeti, mis on kirjeldatud riiklikes õppekavades.

Kui lõimingutsenter on valitud, tuleb selle käsitlemiseks leida sobiv lõiminguviis ja sellega seotud tegevused. Tegevused peavad olema õpetaja poolt valitud hariduslikult tähenduslikud ja soodustama iga aine õpitulemuste saavutamist ka siis, kui nad ei sisalda endas lõimingut.

3.9. Lõiming väljendub õpetaja töö planeerimisel õppetegevustena. Tegevusteks võivad olla projektide ja teostamine, probleemide lahendamine, uurimine, kiisimuste esitamine ja neile vastuste leidmine. Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate koostöö. Selleks on koolis loodud võimalused õpetajate omavaheliseks tihedaks koostööks.

3.10. Lõimingu viisi valik on õpetajale vaba ning viisi valik sõltub sellest, mida tahetakse lõimimisega saavutada: kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel, ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõiminguga saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi. Opetajal on kasutada järgmised lõiminguviisid: ainetevahelised seosed, ajaline kooskõla, ainete kombineerimine, teemakeskne ehk multidistsiplinaarne lõiming, interdistsiplinaarne valdkonnasisene või interdistsiplinaarne valdkondade vaheline lõiming.

3.11. Lõimingu rakendamise viisid on kirjeldatud kooli õppekava ainevaldkondade kavades sinna kuuluvate õppeainete kohta tervikuna.

3.12. Koolis toimub lõimimine, et õpilane mõistaks, kuidas seostada õpitud teadmisi ja oskusi erinevates õppeainetes. Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab

õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme. Valdkonnasisese lõimingu korraldamiseks toimuvad aineseksioonide koosolekud, kus koostatakse tegevuskava, pannakse paika üritused ja õppekäigud. Koolis toimub aineseksioonide vaheline koostöö.

4. ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED

4.1. Kooli olulisemaks õppe- ja kasvatusesmärgiks on õpilastes põhikooli riiklikus õppekavas ja põhikooli lihtsustatud riiklikus õppekavas esitatud üldpädevuste kujunemine.

4.2. Õpilastes kujundavad üldpädevused:

Pädevus	Põhikooli riikliku õppekava kirjeldus	Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava kirjeldus	Pädevus kujundatakse
Kultuuri- ja väärtuspädevus	suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata iildinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid.	tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna, väärtustab maailma eri rahvaste ja kultuuride mitmekesisust, suhtub teistest rahvastest inimestesse eelarvamuste vabalt ja lugupidavalt, tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning väärtustab eesti keele ja kultuuri säilimist ja arengut; tunneb ja järgib üldtunnustatud väärtusija kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral omavõimaluste iires;	<ul style="list-style-type: none"> kõikide ainete teemavaldkondade kaudu; toimivate heategevusürituste kaudu; klassi- ja koolivälise tegevuse kaudu (riigipühade ja rahvakalendri tähtpäevadega seotud üritused); näitused kooliraamatukogus arenguvestluste läbiviimise kaudu õpilastega; õpetaja isikliku eeskuju kaudu suhtluses ja käitumises; ühisürituste ja ühistegevuste kaudu poliitsei- ja piirivalveametiga; õppekäikude kaudu.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste	on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust; teab oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab nende eest seista, arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi; järgib vastutustundlikult ühiselu reegleid, konflikte lahendades	<ul style="list-style-type: none"> tunnis aruteludes ja ajurünnakutes osalemine; kodanikupäeva üritused; rühmatööde korraldamine õppeprotsessis; koolis toimivate heategevusürituste kaudu; klassi- ja koolivälise tegevuse kaudu (riigipühade seotud üritused, koolis korraldatavad väitlused);

	omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.	arvestab seadusi ning moraalinorme;	<ul style="list-style-type: none"> • näitused kooliraamatukogus; • õppekäikude kaudu (Riigikogu); • kooli õpilasesinduse töö ja tegevuse kaudu; • õpilaste loovtööde koostamise protsessi jooksul.
Enesemääratluspädevus	suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme.	mõistab ja väärtustab iseennast ja enda arengut, hindab adekvaatselt oma võimeid ja toimetulekut igapäevaelus, juhib oma käitumist erinevates olukordades; väärtustab tervislikku eluviisi, on füüsiliselt aktiivne;	<ul style="list-style-type: none"> • kõikide ainete teemavaldkondade kaudu; • arenguestluste läbiviimise kaudu õpilastega; • ühisürituste ja ühistegevuste kaudu erinevate ametitega (politsei- ja piirivalveamet, haigla, ohvriabikeskus, sotsiaalabiamet); • õppekäikude kaudu; • tugisüsteemi töö kaudu (sotsiaalpedagoogi, psühholoogi ja eripedagoogi töö); • kooli õpilasesinduse töö ja tegevuse kaudu; • projektitegevuse kaudu.
Õpipädevus	suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.	õpib vastavalt oma võimetele, planeerib õppimist, sh enesekontrolli, järgib kavandatud. Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas, kasutab sobivaid teabevahendeid. On avatud uutele teadmistele ja oskustele;	<ul style="list-style-type: none"> • kõikide ainete teemavaldkondade ja huviringitöö kaudu; • koolis toimuvate heategevusürituste kaudu; • klassi- ja koolivälise tegevuse kaudu; • näitused kooliraamatukogus; • arenguestluste läbiviimise kaudu õpilastega; • õpetaja isikliku eeskuju kaudu suhtluses ja käitumises; õppekäikude kaudu; • õpilaste loovtööde koostamise protsessi jooksul; • tugisüsteemi töö kaudu (sotsiaalpedagoogi, psühholoogi ja eripedagoogi töö); • õpilaste ettevalmistamise kaudu

			<p>aineolümpiaadidel, konkurssidel ja võistlustel;</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektitegevuse kaudu; • eelkooli töö kaudu; • koolilaagri töö kaudu.
Suhtluspädevus	<p>suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeletes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.</p>	<p>suhtleb olukorda ja suhtlemispartnereid arvestades, esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus; loeb, mõistab, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel, kasutab teabevahendeid; mõistab ja kasutab võõrkeeles lihtsamaid igapäevaseid väljendeid ning fraase, tuginedes vajaduse korral abivahenditele;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kõikide ainete teemavaldkondade kaudu; • klassi- ja koolivälise tegevuse kaudu; • arenguvestluste läbiviimise kaudu õpilastega; • õpetaja isikliku eeskuju kaudu suhtluses ja käitumises; • õppekäikude kaudu; • õpilaste loovtööde koostamise protsessi jooksul; • projektitegevuse kaudu; • õpilaste ettevalmistamise kaudu aineolümpiaadideks, konkurssideks ja võistlusteks; • erinevatel tasanditel esinemine konverentsidel, aruteludel.
Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus	<p>suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.</p>	<p>lahendab elulisi probleemsituatsioone, kasutades omandatud matemaatilisi, loodusteaduslikke ja/või tehnoloogiaalaseid teadmisi-oskusi ning (abi)vahendeid; mõistab inimese ja keskkonna vahelisi seoseid, suhtub elukeskkonda vastutustundlikult ja hoolivalt, elab ning teeb loodust 'a keskkonda säästvalt;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kõikide ainete teemavaldkondade kaudu; • õppekäikude ja õuesõppe kaudu; • õpilaste loovtööde koostamise protsessi jooksul; • projektitegevuse kaudu; • kohaste õppemeetodite valiku ja õpetajatevahelise koostöö kaudu.
Ettevõtlikkuspädevus	<p>suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada</p>	<p>on tegutsemisaldis, väärtustab praktilist tööd ja on valmis kutse- ja elukestvaks õppeks. Hindab adekvaatselt oma võimeid. Püstitab ja täidab endale seatud eesmärgid ning võtab vastutuse oma tegude</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Töövajupäev; • õpilaste loovtööde koostamise protsessi jooksul; • projektitegevuse kaudu; • kooli õpilasesinduse tegevuse kaudu;

	eesmäärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust.	eest;	<ul style="list-style-type: none"> ● heategevuslaad; ● rahatarkuse teemad õppeainetes; ● rahatarkuse teadmised karjääriplaneerimisel; ● koostöö Töötukassaga.
Digipädevus	suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.	orienteerub ja tegutseb infotehnoloogilises maailmas eesmärgipäraselt ja turvaliselt. Otsib ja kasutab infot, tunneb lihtsamaid programme ja keskkondi. Järgib üldkehtivaid moraali- ja väärtuspõhimõtteid.	<ul style="list-style-type: none"> ● kõikide ainete teemavaldkondade kaudu; ● õpilaste loovtööde koostamise protsessi jooksul; ● projektitegevuse kaudu; ● õpilaste osalemine aineolümpiaadidel, konkurssidel ja võistlustel erinevates e-keskkondades; ● koolis kasutatavate e-õppe keskkondade kaudu; ● aineõpetajate loodud e-õppe keskkondade ja/või materjalide kaudu; ● Internetikeskkonna usaldusväärsuse ja sellesse kriitilise suhtumise kujundamise kaudu õpilastes; ● informaatika ja robotika tundide läbiviimise kaudu.

4.3. Üldpädevuste kujundamisel järgitakse järgmisi põhimõtteid:

- üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel
- üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses
- üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös
- üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad kooli ja kodu koostöös

4.4. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud järgmised tegevused:

- Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused
- Koolisisesed õppepäevad

- Õpetajate poolt kolleegidele läbiviidavad avatud tunnid
- Õpetajate uurimusi või loomingut tutvustavad ülevaatenäitused raamatukogus
- Ülekoolilised ühistegevused (projektid)
- Ainevaldkonniti õpilasuurimusi tutvustavad konverentsid
- Traditsioonilised ülekoolilised üritused, mis on mis toimuvad igal õppeaastal
- Erinevate tähtpäevaga seotud üritused (näiteks aktused, õpetajate päeva tähistamisega seotud üritused, jms)
- Loovtööde ja praktiliste tööde ülevaateüritused (ülevaatenäitus, moešõu, muusikapäev, filmiõhtu, teatrifestival, jms millel õpilased tutvustavad omaloomingut)
- Heategevusüritused

4.5. Üldpädevuste kujundamine astmeti

Kooliaaste	Kultuuri- ja väärtuspädevus	Sotsiaalne ja kodaniku-pädevus	Enesemääramis- ja teaduspädevus	Õpipädevus	Suhtluspädevus	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus	Ettevõtlikkus-pädevus
I aste	suhtub säästvalt loodusesse, oskab märgata ja hinnata ilu, tunneb rõõmu liikumisest ja loomingulise tegevusest	austab oma perekonda, klassi ja kooli, on viisakas, oskab kuulata, hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma tervise eest, oskab käituda ohuolukorras, peab kinni liikluseeskirjadest.	teab oma rahvuslikku kuuluvust ja suhtub sellesse austusega, austab oma kodumaad ja Eesti riiki, teab tema sümboleid ja peab kinni nendega seotud käitumisreeglitest.	soovib õppida, tunneb rõõmu saadud teadmistest ja oskustest, oskab iseseisvalt ja koos teistega õppida, oskab jaotada aega õppimiseks, tunniväliseks tegevuseks ja puhkuseks, oskab leida ja aru saada tekstides sisalduvat informatsiooni ning esitada seda suulises ja kirjalikus vormis.	oskab end meelestada ülesannete lahendamisel, oskab koostada päevaplaani ja sellest kinni pidada, saab aru ja kasutab õpitava võõrkeele igapäevaväljendeid ja lihtsaid fraase, teab, kelle poole pöörduda erinevate probleemidega ja on valmis seda tegema.	oskab lahendada aritmeetika-ülesandeid ja kasutada vajalikke mõõteühikuid eale vastavate ülesannete lahendamisel, oskab sihipäraselt läbi viia vaatlusi, oskab võrrelda esemeid ja nähtusi, kirjeldada nende sarnasusi ja erinevusi, grupppeerida neid ühekahe tunnuse põhjal, lugeda lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti.	oskab kasutada lihtsaid arvutiprogramme, oskab kasutada koolis ja kodus kasutatavaid tehnilisi vahendeid.
II aste	hindab harmoonilisi	oskab planeerida ja	oskab hinnata oma	oskab keskenduda	oskab väljendada,	teeb kindlalt matemaatilisi	oskab kasutada

	inimsuhteid, saab aru oma rollist pereliikmena, sõbrana ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest ja vastutab oma tegude eest; hindab kunstiloomingut ja on võimeline end väljendama kunstivahendite abil; hindab tervet eluviisi, teab tervisele kahjulikke faktoreid ja ohtusid seoses ainetega, mis kutsuvad esile sõltuvuse.	hinnata oma tegevust; oskab näha ja tunnustada oma vigu, samuti korrigeerida oma tegevusi; oskab suhtuda inimestesse eelarvamuste - ta, tunnustades inimeste erinevusi, erinevusi nende vaadetes ja situatsioonides, samuti saab aru kompromisside vajalikkusest.	rahvuslikku kuuluvust ja kultuuri teiste rahvuskultuuride seas; tunneb end oma riigi kodanikuna ja peab kinni ühiselunormidest; on leidnud endale sobiva harrastuse ja tal on üldine ettekujutus töömaailmast.	õpiülesannete täitmisele; oskab kasutada eakohaseid meetodeid; oskab esitada küsimusi looduslooteemali- si küsimusi ning otsida vastavat informatsiooni; oskab leida vastuseid oma küsimustele, saada vajalikku informatsiooni erinevatest allikatest, samuti seda tõlgendada, kasutada ja edasi anda; näeb erinevust fakti ja arvamuse vahel.	põhjendada ja kaitsta oma arvamust; teab oma tugevaid ja nõrku külgi ja püüab välja tuua oma huvideringi; saab hakkama igapäevase suhtlemisega kasvõi ühes võõrkeeles situatsioonides, mis nõuavad otsest ja lihtsat informatsiooni vahetamist olmeteemades; oskab käituda looduses, tunneb huvi looduse vastu.	i tehteid ja mõõtmisi; teab loogikareegleid ja oskab neid juhtimisel kasutada ülesannete lahendamise ja erinevates eluvaldkondades.	arvutit ja Interneti kui suhtlusvahendit; - oskab vormistada tekste arvuti abil.
III aste	teab üldtunnustatud kõlblusprintsiipe ja -väärtusi, tunnustab neid, ei jää ükskõikseks, kui neid rikutakse; - väljendab end loominguliselt, hindab kunsti ja kultuuripärandit; hindab tervet eluviisi ja sellest kinni, on füüsiliselt aktiivne.	omab ettekujutust ja teadmisi maailma erinevate riikide kultuuridest, suhtub eelarvamuste ja austusega teistest rahvustest inimestesse; mõistab inimese ja ümbritseva keskkonna vastastikkust sõltuvust, suhtub vastutustundlikult elukeskkond	tunneb ja austab oma emakeelt ja kultuuri; on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust.	näitab üles janu teadmiste vastu, oskab õppida ja leida võimalusi õpingute jätkamiseks, kasutades vajadusel vastavaid soovitusi; saab aru ja oskab tõlgendada erinevaid tekste, teab ja järgib grammatikareegleid.	aitab kaasa eesti keele ja kultuuri arengule; on võimeline selgelt väljendama oma mõtteid suulises ja kirjalikus vormis situatsiooni ja suhtluspartnerid arvestades; valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab suhelda suuliselt ja kirjalikult	on võimeline lahendama igapäevaseid küsimusi, mis tekivad erinevates eluvaldkondades ja nõuavad matemaatiliste mõõtmismeetode kasutamist (loogilist ja ruumilist mõtlemist) ning väljendusviiside (valemeid, mudeleid, skeeme, graafikuid).	ilmutab ettevõtlikkust, usub endasse, kujundab oma ideaale; püstitab endale eesmärgid ja tegutseb nende saavutamise nimel, kontrollib ja korrigeerib oma käitumist; võtab endale vastutuse oma tegevuste eest; oskab toime tulla

		a, elab ja käitub nii, et säiliksid loodus ja ümbritsev keskkond.			igapäevastes situatsioonid es; oskab esitada loodusteadus likke küsimusi, arutleda nende üle, esitada teaduslikke seisukohti ning teha järeltusi.	tehnikamaail mas ja kasutada tehnikat vajadusel ning võimalusel ilma riskita; mõtleb süsteemselt, loomingulise lt ja kriitiliselt, püüdleb enesearenda mise poole.
--	--	--	--	--	--	--

5. ÕPPEKAVA LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED

5.1. Läbivate teemade realiseerimine soodustab teadmiste, oskuste ja vilumuste kujundamist erinevates elu- ja ainevaldkondades ka väärtusorientatsioonide ja käitumisnormide kujundamist.

5.2. Läbivate teemade realiseerimine eeldab põhikooli riiklikus õppekavas püstitatud eesmärkide saavutamist, mis viiakse elu koolis läbi

- õpikeskkonna korraldus: läbivate teemade sisu ja eesmärgid arvestatakse vaimse-, sotsiaalse- ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel;
- õppetegevuse, mis on kajastatud ainekavades:
- õppesisu (õppeainete õpitavad teemad ja probleemid, näited, lähenemine õppeteemadele);
- praktiline õppetöö;
- töö uurimismeetodid, soovitatud protsess-õppetööna, õpitud teema kokkuvõtliku tööna, teema või õppeaine tööde blokina;
- valikained;
- loominguline töö;
- töö olümpiaadidest osavõtjatega.
- klassivälise töö ja huviringide tegevuse:
- traditsiooniliste ürituste teemad ja vormid;
- loengud, kohtumised ja vestlused paralleelklasside õpilastele läbivate teemade temaatikast ja problemaatikast;
- mängud, viktoriinid, spordivõistlused, konkurssid alates kooli tasemelt kuni rahvusvahelise tasemeni;
- klassidevahelised-, ülekoolilised projektid, ainetevahelised projektid (õppeainete integratsioon);
- maakondlikud ja üle-eestilised projektid suunatud koostööle teiste koolide ja asutustega, vabariigi organisatsioonidega;
- rahvusvahelised projektid.

5.3. Läbivate teemade eesmärkide saavutamiseks kasutatakse ära nii vaimne, sotsiaalne kui ka füüsiline õpikeskkond.

5.4. Põhikooli riiklikus õppekavas on ära märgitud 8 läbivat teemat:

- 1) Ümbritsev keskkond ja stabiilne areng.
- 2) Tervis ja ohutus.
- 3) Infokeskkond.
- 4) Tehnoloogia ja innovatsioon.
- 5) Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. 6) Kodanikuinitsiatiiv ja ettevõtlikkus.
- 6) Kultuuriline enesemääratlus.
- 7) Väärtused ja kõlblus.

5.5. Läbivate teemade realiseerimine järgib järgmisi eesmärke:

Läbivad teemad	Teema realiseerimise eesmärk
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.	Eesmärgiks on õpilase, kui isiksuse, kujunemine, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvus õppe-, elu- ja töö-keskkonnas, samuti üles ehitama oma elu teadlike otsuste abil, sealhulgas targa elukutse valikuga.
Ümbritsev keskkond stabiilne areng	Eesmärgiks on kujundada õpilastes sotsiaalset aktiivsust, vastutustunnet ja ökoloogilist teadlikkust, et nad säilitaks ja kaitseks ümbritsevat keskkonda, mõistaksid tema pideva arengu tähtsust, oleksid valmis leidma küsimustele, mis on seotud ümbritseva keskkonna ning inimliku arenguga, lahendusi.
Kodanikuinitsiatiiv ettevõtlikkus	Eesmärgiks on õpilase kujunemine kohaliku kogukonna ja ühiskonna aktiivseks ja vastutustundlikuks liikmeks, kes mõistab ühiskonna funktsioneerimise printsiipe ja mehhanisme, samuti kodanikuinitsiatiivi tähtsust, kes tunneb end ühiskonna liikmena ja lähtub oma tegevuses riigi arengu kultuuri traditsioonidest ja suundadest.
Kultuuriline enesemääratlus	Eesmärgiks on õpilase kujunemine isiksuseks, kes tunnetab kultuuri osa jõuna, mis kujundab inimeste mõttelaadi ja käitumist, kes mõistab muudatusi kultuuris, mis toimuvad inimkonna ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuurilisest mitmekesisusest ja erisustest teatud kultuuri elupraktikas, kes hindab oma kultuuri ja kultuuri mitmekesisust, kes on salliv kultuuri mitmekesisuse suhtes ja on valmis koostööks.
Infokeskkond	Eesmärgiks on õpilase kujunemine informatsiooni suhtes teadlikuks inimeseks, kes tunnetab ja mõistab teda ümbritsevat infokeskkonda, kes on võimeline seda kriitiliselt analüüsida ja tegutseda selles vastavalt oma eesmärkidele ja ühiskonnas kehtivale kommunikatsioonilisele eetikale.
Tehnoloogia ja innovatsioon	Eesmärgiks on õpilase kujunemine inimeseks, kes on avatud innovatsioonidele ja kes oskab sihipäraselt kasutada kaasaegseid tehnoloogiaid, edukalt tegutseda kiiresti muutuvus elu-, õppe- ja töö-tehnoloogilises keskkonnas.
Tervis ja ohutus	Eesmärgiks on õpilase kujunemine nii vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt kui ka füüsiliselt terveks ühiskonna liikmeks, kes on võimeline järgima tervet eluviisi, kindlustama enda ohutust ning kaasa aitama terve ja ohutu elukeskkonna kujunemisele.
Väärtused ja kõlblus	Eesmärgiks on õpilase kujunemine kõlbeliseks isiksuseks, kes teab ühiskonna üldtunnustatud väärtusi ja kõlblusprintsiipe, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid rikutakse, sekkudes hädavajadusel ja võimaluste piires.

5.6. Läbivate teemade realiseerimine eeldab I kooliastme lõpul järgmiste tulemuste saavutamist:

Läbivad teemad	Tulemused
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	<ol style="list-style-type: none"> 1) oskab end iseloomustada, kirjeldab oma positiivseid külgi; 2) kirjeldab oma unistusi ja elukutse eelistusi (kelleks tahab tulevikus saada); 3) nimetab linnas varem tuttavaid elukutseid, selgitab nende vajalikkust; 4) teab, kellena töötavad tema vanemad, ja kirjeldab nende tööd; 5) planeerib igapäevaste tegevuste aja, asetab tegevused tähtsuse järjekorda; 6) saab aru seosest oma tegevuse ja tuleviku vahel; 7) kasutab raha lihtsate ostude tegemiseks; 8) avaldab huvi ümbritseva maailma vastu ja tahab õppida; 9) on kohusetruu, peab oma sõna.
Ümbritsev keskkond ja stabiilne areng	<ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb huvi looduse vastu, märkab ja kirjeldab elus ning eluta loodust enda ümber; 2) näitab üles hoolt ümbritseva ning kõikide elusolendite vastu, hoiab loodust; 3) kirjeldab looduse mõju endale ja oma perele; 4) kirjeldab inimtegevuse mõju ümbritsevale keskkonnale; 5) selgitab seost elus ja eluta looduse vahel; 6) kirjeldab oma ja oma pere eelistusi tarbimises; 7) selgitab jääkide sorteerimise vajadust ning sorteerib jääke; 8) kirjeldab, kuidas säästa vett ja elektrit, ise käitub vastavalt; 9) kirjeldab, kuidas tema ja ta eakaaslased võivad käituda hoidvalt ja ökonoomselt ümbritseva keskkonna suhtes, tegutseb, tegemata kahju loodusele ja ümbritsevale keskkonnale.
Kodanikuinitsiatiiv ettevõtlikkus	<ol style="list-style-type: none"> 1) püüab rahulikult lahendada konfliktid, aktsenteerides erinevaid arvamusi; 2) selgitab vastastikuse toetuse ja –abi tähtsust, on valmis omal soovil osutada abi oma eakaaslastele; 3) kirjeldab end kui ühiskonna liiget (klass, sõpruskond jne.).
Kultuuriline enesemääratlus	<ol style="list-style-type: none"> 1) teab ja nimetab tunnuseid ja kombeid, mis iseloomustavad oma rahva kultuuri; 2) toob näiteid inimeste erinevate harjumuste, soovide ja eelistuste kohta, väljendades tolerantsust teiste inimeste suhtes; 3) hoiab oma töökoha korras, tegutseb klassis ja grupis, arvestades teisi, saades aru, et see on tähtis osa töökultuuris.
Infokeskkond	<ol style="list-style-type: none"> 1) nimetab juhtumeid (näiteks, õnnetus), mille puhul tuleb anda vaid täpset informatsiooni, ja põhjendab, miks on see tähtis; 2) selgitab, kellele võib anda oma kontaktandmeid, aga kellele mitte, ning selgitab, mille põhjal võttis ta vastu sellise otsuse; 3) saab paremini aru tuntud tunnuste põhjal tekstide tüübid ja nende otstarbekohasuse.
Tehnoloogia ja innovatsioon	<ol style="list-style-type: none"> 1) koostab ja säilitab arvuti abil oma loomingulised tööd; 2) kasutab vastavalt eale digitaalseid õppematerjale ja teadmiste baasi.
Tervis ja ohutus	<ol style="list-style-type: none"> 1) nimetab positiivseid faktoreid, mis mõjutavad tervist; 2) kirjeldab isiklike tervisenäitajaid ja seob need ravimite määramisega ning hoolitseb oma tervise tugevdamise eest vastavalt oma eale; 3) hoiab ära vigu ja kasutab nendest jagusaamiseks võtteid vastavalt oma eale; 4) oskab nimetada päästeteenistuse numbrit 112, selgitab, kuidas välja kutsuda abi ning demonstreerib seda imitatsiooni situatsioonis; 5) selgitab, kuidas käituda levinud ohtlikes situatsioonides (lõhkekeha avastamise juhul, tulekahju korral, teel liiklusõnnetuse puhul,

	<p>pommitamise ajal);</p> <p>6) seletab ja näitab õppesituatsioonis, kuidas käituda koolist evakueerimise korral;</p> <p>7) kasutab kaitsevahendeid vajadusel igapäevases tegevuses ohutuse tagamiseks (helkur, ohutusrihm, kiiver, ujumisrõngas, päästevest);</p> <p>8) teeb vahet ohtliku ja ohutu käitumise vahel tänaval, toob näiteid mõlema kohta, selgitab liikluseeskirju ja ohutut liiklemist märjal, libedal ja lumisel teel, samuti ööpäeva valgel ja pimedal ajal;</p> <p>peab kinni ohutu liiklemise põhilistest reeglitest ja normidest olles jalakäija (skeitbord, roolikud), jalgrattur, ühiskondliku transpordi kasutaja, ja arvestab teiste tänavaliiklusest osavõtjatega.</p>
Väärtused ja kõlblus	<p>1) oma sõnadega selgitab, mis on õiglus, ausus, vastutustunne, südametunnistus ja oskus antud sõna pidada, põhinedes nende mõistete tähendusel, tuues näiteid igapäevaelust või esitatud õppematerjalidest;</p> <p>2) osaleb klassireeglite koostamisel ja selgitab nende reeglite vajalikkust, hindab oma tööd ja oma klassikaaslaste tööd (käitumist), lähtudes nendest reeglitest;</p> <p>3) toob näiteid, kuidas sõprus ja heatahtlikkus mõjutavad inimeste vastastikuseid suhteid, suhtub ise sõbralikult klassikaaslastesse; jutustab läbiarutatud loo või elujuhtumi erinevate inimeste seisukohast vaadatuna ja selgitab, miks need aspektid võivad olla erinevad; 5) toob võimalikud, kahe konfliktipoolse seisukohad ja selle aspektid, konflikti põhjustajatena. Toob mitmeid võimalusi konflikt lahendada ja näeb nende plusse ning miinuseid mõlema poole positsioonidelt; valib antud situatsioonis enda jaoks sobivaima lahenduse ja selgitab oma valikut. Toob situatsioonide näiteid, kus palve andestada ja andestus lahendavad konfliktid situatsioonid.</p>

5.7. Läbivad teemad realiseeruvad I kooliastmes ennekõike õppeprotsessi tegevuses, mis eeldab erinevate, nii traditsiooniliste kui ka innovatiivsete, info- tehnoloogiliste õppemeetodite/metoodikate kasutamist erinevates kombinatsioonides, lähtudes konkreetse tunni eesmärkidest ja ülesannetest, või ükskõik millise teise tegevuse liigist, mis on seotud õppekasvatustöö protsessiga.

5.8. Õppe-kasvatustegevuses I kooliastmes tehakse järgmised aktsendid läbivate teemade realiseerimise plaanis:

Läbivad teemas	Õppetegevuse aktsendid läbivate teemade realiseerimise protsessis
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Arendada tunnetuslikku huvi, kujundada tunnetusliku tegevuse võtteid, aidata kaasa uute teadmiste saamisele, organiseerida õpilasi otsingule.
Ümbritsev keskkond ja stabiilne areng	Soodustada õpilastel omandada loodusega otseselt seotud kogemusi, kujundada õpilastes ümbritseva keskkonna tunnetust, pöörata tähelepanu ökoloogilistele küsimustele ja teguviisidele kodu ja kooli ümbruses, mille abil võib praktiliselt ära hoida ja lahendada ümbritseva keskkonna probleeme.
Kodanikuinitsiatiiv ja ettevõtlikkus	Anda õpilastele võimalus saada koostöö ja ühiste lahenduste vastuvõtmise kogemus läbi vabatahtliku tegevuse, näiteks, läbi laupäevakute, ürituste organiseerimise jne.
Kultuuriline enesemääratlus	Anda õpilastele võimalus osaleda oma kultuurikeskkonna traditsioonides ning tunda sellega seoses tekkivaid emotsioone, aidata mõista, et teatud kombed ja traditsioonid on omased kindlale kultuurile; kujundada meie kultuuriruumis üldtunnustatud käitumiskombed, toetada uudishimu uue ja teistmoodi vastu, samuti

	positiivset suhtumist nendesse..
Infokeskkond	Praktiseerida õpilastes oma tegevuse kirjeldamist infokeskkonnas, õpetada mõistma suhtluse eesmäärke temale suunatud teadete põhjal, eristama tähtsaid teateid vähem tähtsatest. Õpetada aru saama, missugused reeglid kehtivad privaatse ja missugused ühiskondlikus ruumis, sealjuures internetis; kujundada oskust suhelda, mis toimub emakeele ja teiste õppeainete baasil. Arvestades eluiga, meedia kasutamisel pöörata suurt tähelepanu visuaalsele meediale ja visuaalse teksti analüüsile.
Tehnoloogia ja innovatsioon	Luu tingimused digitaalsete õppematerjalide kasutamiseks vastavalt elueale, soodustada praktiliste kogemuste saamist töös arvutiga.
Tervis ja ohutus	Kujundada terve ja ohutu käitumise teadmised ja oskused, mis on vastavalt eale seotud füüsilise, vaimse, emotsionaalse, sotsiaalse tervise aspektiga, kujundada tervist hindav positsioon; selles elueas on tähtis, et õpilane mõistaks ohu olemust ja selle tekkimise põhjuseid õpilase igapäevases elukeskkonnas, samuti ka tema ohutu käitumise probleeme.
Väärtused ja kõlblus	Aktsent pannakse enese tundmaõppimisele, heade maneeride omandamisele ja klassis sellise kollektiivi kujundamisele, milles peetakse tähtsaks õiglust, ausust, hoolitsust, inimväärikust, austust enese ja teiste vastu, lubaduste täitmist, samuti ka demokraatilist kaastunnet ja austust rahvuse suhtes; luuakse eeldused oma seisukoha väljütlemiseks sündmustele, arendada võimet eristada ja eraldada teiste inimeste arvamust nende või teiste sündmuste ja ajaloo kohta, arendada võimet näha teid konfliktsituatsioonidest väljumiseks, valida antud situatsioonile enam sobiv lahendus.

5.9. Lisaks õppetegevusele realiseeruvad läbivad teemad läbi klassivälise-, huviringi-, projekti-/partnerlustegevuse.

5.10. I kooliastmes prioriteetseteks tegevusliikideks on:

Läbivad teemad	Klassiväline töö ja huviringide tegevus
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Luu tingimused paljude elus vajalike kogemuste omandamiseks, kasvatada õpilaste kommunikatiivset kultuuri; arendada aktiivse elutegevuse võimet, edendada eneseharidust, enesekasvatust ja enesearendamist; arendada teadlikku suhtumist töösse.
Ümbritsev keskkond ja stabiilne areng	Iseseisvalt valida ja analüüsida materjali, kasutada teatmeteoseid, selgitada välja ja toetada andekaid õpilasi; avada õpilaste võimalusi väljendada patriootilisi tundeid ja armastust kodukoha looduse ning kasvatada humaanset suhtumist kõige elusa vastu.
Kodanikuinitsiatiiv ja ettevõtlikkus	Rahuldada õpilaste individuaalseid huvisid, arendada ja täiustada õpilaste isiksuse psühholoogilisi omadusi: uudishimulikkust, initsiatiivsust, töökust, tahet, püsivust, iseseisvust teadmiste omandamisel; õpetada ühise tegevuse kollektiivse planeerimise oskust iga partneriga.
Kultuuriline enesemääratlus	Kasvatada armastust ja austust vene rahva ja huv i tema keele vastu, pookida õpilastele austust ja tolerantsust teiste rahvaste kultuuride suhtes.
Infokeskkond	Pookida külge raamatuga iseseisva töö kogemusi, õpetada kasutama sõnaraamatuid ja teisi teatmeteoseid, iseseisvalt teadmisi täiendama, leidma puuduvat informatsiooni infoväljalt.

Tehnoloogia ja innovatsioon	Läheneda igale õpilasele individuaalselt ja arendada loominguulisi võimeid, laiendada õpilaste silmaringi, tutvustada erinevaid teadusvaldkondi, tutvustada uusi elukutseid, aidata kaasa õpilaste mõtlemise ja tähelepanelikkuse arengule; õpetada oskust leida probleemi lahendamisel mitu varianti.
Tervis ja ohutus	Sügavustada ja laiendada õpilaste teadmisi, soodustada iseseisvuse arengut, organiseerida õpilasi otsingule, kasutada kollektiivset arutelu, töötada gruppides.
Väärtused ja kõlblus	Kasvatada kõlblus- ja esteetilisi tundeid, emotsionaal-väärtuslikku positiivset suhtumist endasse ja ümbritsevasse maailma.

5.11. Läbivate teemade realiseerimine eeldab II kooliastme lõpul järgmiste tulemuste saavutamist:

Läbivad teemad	Tulemused
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	<ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab enda omadusi, oskusi ja saavutusi, nii võrreldes eakaaslastega kui ka oma endiste kordasaatmistega; 2) leiab tegevusi, mis annavad võimalusi tunnetada õppimist, kasutada ja arendada oma võimalusi ja oskusi; 3) kirjeldab elukutseid erinevates valdkondades ja tutvustab oma lähedaste töö sisu ja iseloomu; 4) toob näiteid selle kohta, kuidas inimesed seovad teadmisi ja haridust oma tööga; 5) kasutab sobivaid õpitud oskusi enda tarbeks, vajadusel otsib abi ja informatsiooni erinevatest allikatest; 6) organiseerib iseseisvalt oma päeva (sealjuures ka õppimise), kasutab planeerimistegevuses sobivaid meetodeid (päevik, elektrooniline 7) näitab üles tegevuseks ja otsuste vastuvõtmiseks initsiatiivi, vastutab jõukohaste probleemide lahendamise eest.
Ümbritsev keskkond ja stabiilne areng	<ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab sidet inimese ja ümbritseva keskkonna vahel, selgitab, kuidas muutused ümbritsevas keskkonnas mõjutavad tema ja ühiskonna heaolu; 2) selgitab näidete varal vajadust hoidvalt suhtuda loodusrikkustesse ja energia säästmisse; 3) toob näiteid õhu, vee ja maapinna säilitamise kaitseks, selgitab Eesti probleeme, mis on seotud maavarade kasutamisega; 4) saab aru, et ümbritseva keskkonna probleemidesse suhtutakse erinevalt, selgitab, kuidas reklaam mõjub inimese tarbimisharjumustele; 5) suhtub säästvalt ja ökonoomselt oma elukeskkonda, avaldab soovi osaleda ümbritseva keskkonna probleemide lahendamisel ja ennetamisel (sealhulgas kooli ettevõtluse valdkonnas); 6) kirjeldab looduse ilmingute vormide mitmekesisust, vajadust kaitsta liike ja elukohti; 7) analüüsib enda ja oma perekonna tarbimiselistusi looduskaitse seisukohalt, hindab enda vee ja elektrienergia tarbimist, seob reaalsete eesmärkidega, korrigeerib tarbimisharjumusi ja tegusid eesmärgiga säilitada ümbritsevat keskkonda.
Kodanikuinitsiatiiv ja enesemääratlus	<ol style="list-style-type: none"> 1) näitab üles initsiatiivi probleemide lahendamisel; 2) kasutab suhtlemisel lihtsaid aktiivseid kuulamisvorme ja demonstreerib rollimängus võimalusi kadudeta probleemide lahendamist ; 3) osaleb ühiskondlike ürituste organiseerimises; 4) kirjeldab oma sõnadega, mis tähendab vastutus ja kuidas vastutus vastab lahendustele.

Kultuuriline enesemääratlus	<ol style="list-style-type: none"> 1) nimetab rahvusi, kes elavad Eestis ja lähiriikides, toob näiteid nende kommetest ja traditsioonidest; 2) kirjeldab, kuidas tema saab teise kultuuri esindajatele tutvustada oma kultuuri traditsioone; 3) näitab üles huvi teise kultuuri esindajate kommete ja traditsioonide vastu; 4) avatult suhtub teise kultuuri esindajatesse ja suhtlemisel nendega kasutab oma teadmisi nende kultuurist.
Infokeskkond	<ol style="list-style-type: none"> 1) iseseisvalt otsib informatsiooni erinevatest allikatest nii soovitatud teemadel kui ka selleks, et rahuldada uue info vajadusi ja siis teeb järeldusi leitud info usaldatavusest; 2) loeb iseseisvalt uudiseid ja loetu materjali põhjal vastab küsimustele; uurib välja uudistes puuduva info ja kasutatud info allika; 3) selgitab, millal on isikul õigus keelata oma andmete avaldamine ja millal on vajalik esitada need andmed; 4) analüüsib mitmesuguste situatsioonide erinevusi, selgitab suhtlemise võimaluste valikut erinevates situatsioonides; 5) selgitab oma informatsioonivahendite eelistusi ja kirjeldab, millistel eesmärkidel ta kasutab infokanaleid.
Tehnoloogia ja innovatsioon	<ol style="list-style-type: none"> 1) koostab, säilitab ja trükib iseseisvalt arvutis kirjalikud tööd, näiteks: plakatid, kuulutused, referaadid jne.; 2) koostab arvuti abil lihtsaid andmebaase; 3) suhtleb eakaaslastega virtuaalses keskkonnas; sealjuures järgib võrgu suhtlusreegleid ja teab ohtusid, mis võivad sellega kaasneda; 4) kasutab tehnoloogiavahendeid hoidvalt ja ökonoomselt; 5) valib tehnoloogiavahenditega töötamisel (sealhulgas ka arvutil) ergonomiliselt sobiva asendi.
Tervis ja ohutus	<ol style="list-style-type: none"> 1) selgitab, et ta võtab vastutuse oma käitumise eest ja võtab vastu elule ja tervisele ohutuid otsuseid; 2) kirjeldab, mis moel massiinformatsiooni vahendid ja sõbrad mõjutavad terve ja ohutu käitumise valikut; ta ületab eakaaslaste suhte surve kahjustusteta; 3) nimetab usaldusväärseid infoallikaid ja võimalust saada abi kooli ja kodu lähedalt; vajadusel teavitab ohust kiiresti ja kirjeldab juhtunut korrektselt; 4) õppesituatsioonis demonstreerib ohutuid tegevusi tulekahju või pommitamise korral; 5) kirjeldab esmaseid tulekustutusvahendeid ja demonstreerib, kuidas neid kasutada; 6) põhjendab vajadust kasutada vahendeid, mis garanteerivad ohutuse (ohutusrihm, helkur, suitsuandur, päästevest jne.) ja selgitab nende peamisi tööetappe; 7) kaardistab ohtlikud kohad koolis ja kooliõuel, valib ohutu teekonna märgitud punkti, sealhulgas kõige ohutuma koha raudtee ületamiseks; 8) olles jalgrattur või mopeedijuht, hoidub ta riskist, sealjuures hindab liiklusvahendi tehnilist seisundit ja selle valmisolekut liikluseks..
Väärtused ja kõlblus	<ol style="list-style-type: none"> 1) selgitab väärtuslike üldtunnustatud kommete ja reeglite põhjal välja toodud situatsioonide vajadust nende klassile, kooli tasemel ja oma elus, tuues näiteid oma kogemustest; 2) kujutab eetilist dilemmat sisaldava jutustuse põhjal ajaloo põhiprobleemi ja teeb ettepaneku situatsioonide võimalikuks lahendamiseks, analüüsib neid erinevatest aspektidest ja valib enda jaoks kõige sobivama lahenduse, põhjendades oma valikut;

	3) suhtub austavalt klassikaaslastesse.
--	---

5.12. II kooliastme õppe-kasvatustegevuses tehakse järgmised aktsendid läbivate teemade realiseerimise plaanis:

Läbivad teemad	Aktsendid õppetegevuses läbivate teemade realiseerimise protsessis
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Õppetegevus on suunatud: 1. õpimotivatsiooni toetamisele, soovile õppida kogu elu jooksul, 2. selliste teadmiste kasutamisele, mis aitavad õpilasel mõista õppida õppimise tähtsust, 3. tunnetusliku huvi arendamisele ja oskusele planeerida ja hinnata oma tegevust, näha vigu ja teha parandusi, 4. oma koha otsimisele elu- ja töökeskkonnas, 5. oskusele teha koostööd ja täita grupis erinevaid rolle, 6. oskusele leida ja vastu võtta karjääri puudutavaid otsuseid.
Ümbritsev keskkondja stabiilne areng	Õppetegevus on suunatud: 1. inimese ja ümbritseva keskkonna vastastikuse seose tunnetamisele, 2. terve eluviisi ja hooliva suhtumise teistesse inimestesse kujundamisele, 3. kohustuste teadmisele oma kodanikuõiguste ja ümbritseva keskkonna ning oma kodukoha tasandil ökoloogiliste probleemidega seotud küsimuste lahendamisel, 4. sotsiaalse, majandusliku, ökoloogilise, bioloogilise, tehnoloogilise, kultuurilise aspektide vastastikuse seose mõistmisele inimese elus.
Kodanikuinitsiatiiv ja ettevõtlikkus	Õppetegevus on suunatud: 1. enda tunnetamisele oma riigi kodanikuna, 2. teadmisele oma rahvuslikust kuuluvusest ja austava suhtumise kujundamisele oma rahvusesse, 3. vastutustunde kujundamisele oma tegevusse, austava suhtumise kujundamisele teistesse, kellel on erinev seisukoht, 4. õigusele omada isiklikku seisukohta, 5. konflikti rahuliku lahendamise ja tekkinud situatsioonist väljumisoskuse kujundamisele, 6. oskusele end väljendada, põhjendada ja kaitsta oma arvamust.
Kultuuriline enesemääratlus	Õppetegevus on suunatud: 1. austavale suhtumisele teistesse rahvastesse ja nende kultuuri, 2. võimele orienteeruda mineviku ja oleviku kultuuripärandis, 3. rahulduse saamisele kultuuri- ja kunstimälestiste sisekaemusest, 4. arusaamisele mõistest „kultuur” järgmistes aspektides: suhtluskultuur, käitumiskultuur, vastastikuse suhte kultuur, kõnekultuur, füüsiline kultuur, 5. maailma paljukultuurilisuse, oma rahvuskultuuri ja riigi, kus sa elad, kultuuri hindamisele.
Infokeskkond	Õppetegevus on suunatud: 1. oskusele hankida vajalikku informatsiooni, vastuseid paljudele küsimustele, 2. informatsiooni vahetamisele, selle interpreteerimisele, säilitamisele ning infobaaside loomisele, 3. oskusele kriitiliselt analüüsida informatsiooni.

Tehnoloogia ja innovatsioon	<p>Õppetegevus on suunatud:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. praktiliste kogemuste saamisele, vastavalt laste elueale, töös arvutiga, 2. oskusele arvuti abil vormistada tekste, 3. arvutite kasutamisele õppevahendi ja tunnetusliku aktiivsuse rollis, 4. tehnoloogiliste kompetentside vormistamisele.
Tervis ja ohutus	<p>Õppetegevus on suunatud:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. oskusele hinnata tervet eluviisi, 2. ainete ja faktide teadmisele, mis kahjustavad tervist, kutsudes esile nendest sõltuvuse, 3. hoolitsusele psüühilise ja füüsilise seisundi eest, 4. hoolitsusele oma välimuse ja puhtuse eest, 5. võimalusele stressidest jagu saada, 6. faktorite, mis tugevdavad tervist, teadmisele, 7. oskusele hinnata oma tervist ja selle seisundit jälgida, 8. hoiatusele sattuda ohtlikesse situatsioonidesse, 9. ohutu kodu- ja kooli-keskkonna kujundamisele, 10. jalakäija, reisija oskusele käituda vastavalt nõuetele, 11. käitumisoskusele erinevates kriitilistes olukordades, õnnetusjuhtumitel, 12. esmaabi võtete tundmisele ja erinevate hädaabi ja Päästeameti telefoninumbrate teadmisele.
Väärtused ja kõlblus	<p>Õppetegevus on suunatud:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. õpilase muutumisele kõlbeliseks isiksuseks, kes austab inimese väärikust ja õigusi, kes hoidub vägivallast ja oskab sellele vastu seista, 2. kõlblusnormide tähtsusest ja nende tähtsusest ühiskonnas mõistmisele, 3. kõlbelistest printsiipidest kinnipidamisele nii koolis kui ka väljaspool kooli, 4. oskusele antud sõna pidada, kanda vastutust oma tegevuse eest, 5. oma rolli mõistmisele perekonnas, koolis, sõprade ringis, 6. oskusele käituda väärikalt igas olukorras.

5.13. Lisaks õppetegevusele realiseeruvad läbivad teemad läbi klassivälise-, huviringi-, projektialane-/partnerlustegevuse. II kooliastmes prioriteetseteks tegevusliikideks on:

Läbivad teemad	Klassiväline tegevus	Projektialane-/partnerlustegevus
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	<p>Klassiväline tegevus on suunatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - endast realistliku pildi kujundamisele: oma huvid, anded, oskused, isikuomadused; . - oskusele objektiivselt hinnata oma võimalusi karjääri valikul; - oskusele teha õige valik soovi ja võimaluse vahel elukutse valikul, - kohaliku tööturu iseärasuste informeerimisele, - karjääri planeerimisele. 	<p>Projektialane-/partnerlustegevus on suunatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sotsiaalsete võimaluste arendamisele: õpilane määrab oma huvid, soovid, saab teada tugevad ja nõrgad küljed, leiab sobiva meelelehtutuse, . - tutvumisele erinevate erialadega, valides nende seast endale sobiva.

<p>Ümbritsev keskkond stabiilne areng</p>	<p>Klassiväline tegevus on suunatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oskusele märgata ja hinnata kodukoha looduse ilu, - tutvumisele Eesti imepärase loodusmaastike ja looduskaitsealadega, - huvi ilmutamisele loodusteaduste vastu, oskusele õigesti käituda looduses, - teadmiste laiendamisele ümbritseva looduse kohalike probleemide suhtes, - oskusele esitada küsimusi loodusteaduslikel teemadel ja vastava informatsiooni otsimisele. 	<p>Projektialane-/partnerlustegevus on suunatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - soovi arendamisele aktiivselt osaleda ümbritseva keskkonna probleemide lahendamisel ja kohalikul tasandil konkreetsete ökoloogiliste otsuste vastuvõtmisel.
<p>Kodanikuinitsiatiiv ja ettevõtlikkus</p>	<p>Klassiväline tegevus on suunatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tutvumisele Eesti Vabariigi kodanikuõiguste ja seadustega, - seaduskuulekuse ilmutamisele erinevates situatsioonides, - kodanikupositsiooni kujundamisele, - austuse kujundamisele oma riigi ja teiste riikide kodanike vastu. 	<p>Projektialane-/partnerlustegevus on suunatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kodanikupositsiooni kujundamisele, - kohalikul tasandil õpilaste oma tähenduse ja vastutuse tunnetamisele jõukohaste probleemide lahendamisel.
<p>Kultuuriline enesemääratlus</p>	<p>Klassiväline tegevus on suunatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oma riigi kultuuriga tutvumisele, - teiste maade kultuuridega tutvumisele eesmärgiga hoiduda eelarvamusliku suhtumise tekkimisest neisse, - oskusele hinnata oma kultuuri ja teiste rahvaste kultuuri, kui vastastikuse kultuurilise rikastamise vahendeid, - oskusele hinnata kunstiloomingut ja väljendada end kunstivahendite abil, - rahulduse saamisele kunstiloomingust. 	<p>Projektialane-/partnerlustegevus on suunatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oma riigi kultuuri positiivse suhtumise kujundamisele, - teiste maade kultuuridesse positiivse suhtumise kujundamisele kultuurilise rikastamise eesmärgil, võimalusele tutvustada oma kultuuri teiste maade esindajatele.
<p>Infokeskkond</p>	<p>Klassiväline tegevus on suunatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oskusele kasutada arvutit ja internetit kui suhtlusvahendit, samuti tekstide loomisvõimalust, - oskusele suhelda võõrkeeltes informatsiooni vahetamise eesmärgil, - oskusele saada informatsiooni ja seda edasi anda, - vajadusele lugeda ja kuulata uudiseid nagu üht peamist ajakirjandusliiki. 	<p>Projektialane-/partnerlustegevus on suunatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kommunikatsiooni eetika kujundamisele, - oma informatsioonivajaduste määramisele ja vajaliku informatsiooni leidmisele.
<p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p>	<p>Klassiväline tegevus on suunatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uute tehnoloogiate kasutamisele nii õppetundides kui ka huvitegevuses, - innovaatiliste meetodite kasutamisele huvigruppide töös, võimele tegutseda kaasaegse maailma 	<p>Projektialane-/partnerlustegevus on suunatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tehnoloogiate praktilisele kasutamisele nii õppetundides kui ka huvitegevuses, - aktiivsete õppemeetodite kasutamisele töös arvutiga.

	kõrgetes tehnoloogiates.	
Tervis ja ohutus	Klassiväline tegevus on suunatud: - riskikäitumise, mis viib õnnetusjuhtumiteni ja katastroofideni, ennetamisele, - oskusele tegutseda õnnetusjuhtumite korral, osata hinnata olukorda, - oskusele osutada esmaabi, - teadmiste tervist tugevdavate põhiliste faktorite kohta, - teadmistele tema peamistest kahjustavatest faktoritest, oskusele pöörduda abi saamiseks eriteenistuste poole.	Projektialane-/partnerlustegevus on suunatud: - riskikäitumise, mille tulemusena tekivad ohud, ennetamisele, - praktilisele tegevusele esmaabi andmise valdkonnas, - terve eluviisi propageerimisele.
Väärtused ja kõlblus	Klassiväline tegevus on suunatud: - õpilaste kõlbelis-väärtus –kasvatusele, mis põhineb demokraatlikel, vastastikuse mõistmise ja koostöö, positiivse suhtumise ümbritsevasse inimestesse printsiipidel, sallivuse, lojaalsuse ja suhtlusvalmiduse ilmingutel, valmidusel kontrollida oma käitumist, üksteise aitamise ja teiste inimeste austamise, tolerantsuse ja humaansuse printsiipidel.	Projektialane-/partnerlustegevus on suunatud: - õpilaste isiklike positsioonide kujunemisele, mis põhinevad humanistlikel ja kõlbelistel normidel.

5.14. Läbivate teemade realiseerimine eeldab III kooliastme lõpul järgmiste tulemuste saavutamist:

Läbivad teemad	Tulemused
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	<ol style="list-style-type: none"> 1) Analüüsib oma isiklike omadusi, oskusi, huve, võimeid, õpitulemusi ja teisi oma võimalusi (näit. tervisega seotud aspekte), arvestab neid esialgses elukutsevalikus ja tegevuse planeerimisel. 2) Otsib sobivatest allikatest informatsiooni edasise õppetegevuse valikuks, kirjeldab konkreetseid alternatiive õppimise ja tegevuse jätkamisel, samuti ka tingimusi, mis on vajalikud ja eelistatud õppimisel õppeasutuses. 3) Pöördub abi saamiseks vastavatesse ettevõtetesse ja spetsialistide poole karjääri planeerimise tegevuses. 4) Kirjeldab üldiselt tööturu olukorda, võimalusi ja arenguid, saab aru elukestva õppe tähtsusest pidevalt muutuva tööturu ja areneva ühiskonna tingimustes. 5) Kirjeldab sidet ettevõtte / elukutse inimese eluviisiga, kirjeldab tema õigusi ja kohustusi töötajana. 6) Saab teada enam levinud stereotüüpseid negatiivseid külgi suhetes tootmise ja töötajaga (sealhulgas suguline ja teistel tunnustel diskrimineerimine). 7) Seob oma tegevuse pikaajaliste eesmärkide ja prioriteetidega, leiab erinevaid võimalusi püstitatud ülesannete täitmiseks ja probleemide lahendamiseks.
Ümbritsev keskkond ja stabiilne areng	<ol style="list-style-type: none"> 1) Peab kinni peamistest looduse ja ümbritseva keskkonna kaitse printsiipidest, mõistab, et loodus – on baas inimkonna arenguks, mõistab ümbritseva keskkonna ja inimese sõltuvuse loodusressurssidest ebakindlust. 2) Kirjeldab loodust kui terviklikku süsteemi, analüüsib organismi ja ümbritseva keskkonna vastastikust seost. 3) Selgitab, kuidas ühiskonna poliitika soodustab ümbritseva keskkonna seisundi tervendamist ja probleemide ennetamist.

	<p>4) Teab ja kasutab oma kodanikuõigusi ja -kohustusi tegevuses ümbritseva keskkonna küsimustes, ütleb välja oma arvamuse ümbritseva suhtes, propageerib õiget käitumist ümbritseva keskkonna kaitse suhtes.</p> <p>5) Kasutab kriitiliselt ja loovalt andmeid, mis puudutavad ümbrust, analüüsib informatsiooni, mis puudutab ümbritsevat keskkonda.</p> <p>6) Näitab üles teadlikkust selliste toodete ja materjalide kasutamisel, mis on ohutud ümbritsevale keskkonnale, ohutu põllumajandustoodangu kasutamisel, alternatiivse elektrienergia kasutamise tähtsust.</p> <p>7) Käitub teadlikult igapäevaste probleemide lahendamisel arvestades eetilisi, moraalseid ja esteetilisi aspekte.</p>
Kodanikuinitsiatiiv ettevõtlikkus	<p>1) Kuulab teisi, osaleb aktiivselt koostöös, väljendab oma mõtteid, esitab originaalseid ideid ja alternatiivseid võimalusi probleemide lahendamisel.</p> <p>2) Selgitab, miks on ühiskonnale hädavajalik vabatahtlik tegevus ja toob näiteid vabatahtliku tegevuse kohta.</p> <p>3) Kirjeldab oma sõnadega ühiskonna jagamise avalikkust, tulusaid ja tulutuid sektoreid, võrdleb neid sektoreid ja selgitab seost nende vahel.</p> <p>4) Kirjeldab oma sõnadega kooli juhtimise demokraatlikku süsteemi ja kooli Õpilasmavalitsuse tööd, võib vajadusel osaleda koolielu organiseerimisel.</p> <p>5) Selgitab maakonna ja linna omavalitsuste töö funktsioone.</p> <p>6) Arutleb ühiskonna hüvede ja maksude tähtsuse üle ühiskonnale.</p> <p>7) Võrdleb erinevaid elatise teenimisvõimalusi (näit. töötasu, ettevõtlus, mittetulundusühingute loomine).</p> <p>8) Koostab isikliku ja pere-eelarve, selgitab ohtusid, mis on seotud krediitide ja kulutustega ning ootamatult tekkinud lihtsa juhuse abil võib hinnata pakutud krediitide otstarbekust.</p>
Kultuuriline enesemääratlus	<p>1) Toob esile sarnaseid ja erinevaid oma ja teise kultuuride pärandi tunnuseid.</p> <p>2) Väljendab kuuluvust oma kultuuri juurde ja valmidust olla oma kultuuri esindaja, võib tutvustada teiste kultuuride esindajaid oma kultuuriga.</p> <p>3) Kirjeldab inimesi, nende erinevaid vajadusi, eelistusi ja huvisid ja näitab oma käitumises tolerantset suhtumist nendesse erinevustesse.</p> <p>4) Peab loomulikuks suhtlemisel erinevusi kultuuris ja arvestab nendega (sealhulgas pärilikkus, usk, tegevus, rahvus, erinevus soos ja eas jne.).</p> <p>5) Analüüsib ühiskonnas levinud rahvuslikku, sugulist, sotsiaalset staatust, elukutset, usku ja teisi sellega seotud staatust, võib hoiduda lähenemisest stereotüüpidele.</p>
Infokeskkond	<p>1) Tajub ja analüüsib oma igapäevast infovahendite kasutamist, selgitab oma valikut ja eelistust, leiab temale vajaliku informatsiooni internetist ja teiste kanalite abil, kirjeldab infovahendite osa tööturul.</p> <p>2) Kujundab situatsiooni kirjelduse alusel erinevaid käitumisviise, selleks, et olla ohutu infovahendite kasutamisel (sealhulgas suheldes ajakirjanikega internetis, raadios).</p> <p>3) Saab teada erinevaid tekstiliike infovahendites (sealhulgas segaformaadis) ja selgitab nende kasutamise otstarbekohasust.</p> <p>4) Iseloomustab internetis läbi vaadatud lehekülgede autorlust, kujundamist, informatsiooni õigsust antud momendil ja kirjeldab neid elemente.</p> <p>5) Konkreetselt viitab ja tsiteerib kasutatud allikaid, selgitab viidete ja tsitaatide tähtsust referaatides ja uurimistöodes ja saab tekstidest teada erinevate allikate vajaliku tähtsusega autoreid.</p> <p>6) Tunneb ära ühiskondliku informatsiooni osa, ühiskonna tähenduse, vajadusel kirjutab konkreetsed instruksioonid kõigi vajalike rekvisiitidega, koostab konkreetsed kuulutused teadetahvlile või interneti.</p>

	<p>7) Kasutab teadlikult oma teadmisi nii visuaalselt kui verbaalselt mõjutusvahendina, on teadlik ajakirjanduseetika olemasolust ja hindab ajakirjanduseetikast head kinnipidamist.</p> <p>6) Teab oma õigusi ja kohustusi žurnalistikavaldkonnas, tunnetab oma osa võimaliku infoallikana.</p>
Tehnoloogia ja innovatsioon	<p>1) Koostab arvuti abil korrektselt vormistatud ja viidetega täiendatud referaate.</p> <p>2) Koostab ja esitab klassile multimeedias esteetiliselt vormistatud informatiivseid ettekandeid.</p> <p>3) Osaleb aktiivselt loomingulistes ühisprojektides, kasutades sealjuures erinevaid tehnoloogilisi lahendusi suhtlemiseks ja ühistööks.</p> <p>4) Kogub ja süstematiseerib andmeid, teostab lihtsaid statistilisi analüüse.</p> <p>5) Demonstreerib oma saavutusi ja kompetentse digitaalse portfoolio ja õppekausta abil.</p> <p>6) Kirjeldab tehnoloogia osa ühiskonnas ja lähtudes oma elukutsevaliku aspektist.</p> <p>7) Valib antud tööks sobivad tehnoloogilised vahendid ja põhjendab oma valikut.</p> <p>8) Koostab ja vormistab huvide veb-lehekülje, elektroonilise ajakronoloogia või digitaalse õppematerjali.</p> <p>9) Kirjeldab ja põhjendab tehnoloogiliste innovatsioonide tähtsust konkreetses elukeskkonnas või probleemses situatsioonis.</p>
Tervis ja ohutus	<p>1) Koostab isikliku terviseplaan, kajastades tugevaid külgi, oma tervise vajadusi ja riske.</p> <p>2) Kirjeldab, kuidas eluviis, pärilikkus ja teised faktorid on seotud tervise arenguga ja haiguste ennetamisega.</p> <p>3) Võrdleb erinevaid käitumisriske nende vastastikuse ohu suhte baasil.</p> <p>4) Hoiatab ohtude eest ohtlikes olukordades, õppesituatsioonis demonstreerib, kuidas neist jagu saab, kirjeldab situatsioone, mis nõuavad professionaalset abi.</p> <p>5) Demonstreerib ohtlike situatsioonide vähendamise ja ärahoidmise võimalusi (liiklustraumad, olmetraumad, tulekahjud) ja nende ületamine ohtlikes olukordades.</p> <p>6) Analüüsib, kuidas massinformatsiooni vahendid ja sõpradelt saadud informatsioon mõjuvad tervele eluviisile.</p> <p>7) Leiab erinevatest usaldusväärsetest allikatest infot tervise kohta, annab edasi usaldusväärt informatsiooni tervise ja ohu kohta.</p> <p>9) Võib vajadusel mõjutada teisi ja toetada sõpru terves eluviisis ning võtta vastu otsuseid ohtude ärahoidmiseks.</p> <p>10) Kirjeldab ohtu ärahoidvate vahendite tööd ja omadusi tuginedes loodusõpetuse tundides õpitule, kasutab optimaalseid vahendeid.</p> <p>11) Kirjeldab erinevate ohtlike situatsioonide tekkimise erinevaid põhjusi, soovib võimalikke lahendusi ühiseks tegutsemiseks ohtlikes situatsioonides.</p> <p>12) Hoiab kinni jalakäija, jalgratturi ja mopeedijuhi liikluseeskirja reeglitest, tänaval käitub vastavalt liikluseeskirjade reeglitele.</p>

Väärtused ja kõlblus	<p>1) Kirjeldab enda jaoks tähtsaid väärtusi, analüüsides nende mõju (sealhulgas: enesehinnang, tulevikuplaanid, suhtumine teistesse inimestesse, koostöö ja ühiskond), selgitab ja põhjendab oma maailmavaatelist positsiooni.</p> <p>2) Selgitab oma sõnadega ja toob näiteid seose kohta õiguste, vabaduse ja vastutuse vahel, analüüsib õigusi ja kohustusi, austades humanistlikke väärtusi.</p> <p>3) On teadlik inimeste huvidest, põlvnemisest, kultuurist, religioonist ja seoses sellega maailmavaate erisusest, arvestab neid ja mõistab, miks diskrimineerimine (suguline, kultuuriline, usuline, seksuaalne, puudujäägid välimuses jne.) on halvaks pandav, saab aru, et erinevate inimeste väärtused võivad olla erinevad.</p> <p>Toob antud tekstist või situatsioonist leitud eetilise dilemma, selgitab oma sõnadega ja soovib erinevate perspektiivide seisukohalt tegevuse erinevaid võimalusi, tsiteerides probleemidega seotud kõlblus- ja väärtusnorme.</p>
----------------------	---

5.15. III kooliastme õppe-kasvatustegevuses tehakse järgmised aktsendid läbivate teemade realiseerimise plaanis:

Läbivad teemad	Aktsendid õppe-kasvatustegevuses läbivate teemade realiseerimise protsessis
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Arendada õpilaste motivatsiooni õppimise jätkamiseks kogu elu vältel, täiustada õppetegevuse oskusi ja vilumusi, suurendada iseseisva õppetegevuse vormide osa ja vajaliku informatsiooni otsimise kogemusi, kasvatada vastutust oma õppetöö resultaatide eest.
Ümbritsev keskkond ja stabiilne areng	Tutvustada õpilasi regionaalsete ja globaalsete ökoloogiliste probleemidega ja võimalike võimalustega neid ära hoida. Kujundada isiklik arvamus stabiilse arengu probleemidest, töötada välja kodanikupositsioon nende arutamiseks ja otsuste vastuvõtmiseks.
Kodanikuinitsiatiiv ettevõtlikkus	Soodustada teadliku kodaniku omaduste kujunemist, tutvustada kaasaegse ühiskonna sotsiaalse, majandusliku ja poliitilise süsteemiga.
Kultuuriline enesemääratlus	Tutvustada kaasaegse ühiskonna kultuuride mitmekesisust, tekitada huvi oma isikliku rahvuskultuuri vastu läbi tema ilmingute kui ka teiste rahvaste kultuuri vastu, kasvatada tolerantsuse tunnet. Soodustada õpilase kultuurilist enesemääratlust.
Infokeskkond	Õpetada leidma ja kasutama informatsiooni allikaid, kriitiliselt neid analüüsima. Pöörata tähelepanu kaasaegsete infovahendite kasutamise seotud riskidele.
Tehnoloogia ja innovatsioon	Tutvustada õpilasi kaasaegsete tehniliste vahendite mitmekesisusega ja õpetada neid targalt kasutama. Täiustada tekstiga töö kogemusi ja oskusi, loominguliste ja uurimistöde koostamist ja nende esitlemist.
Tervis ja ohutus	Kujundada veendumust tervise säilitamise ja tugevdamise tähtsusest nii inimesele endale kui ka ühiskonnale tervikuna. Hoiatada terviseriskide eest, mis on seotud valede eluviisidega. Kinnistada õige käitumise kogemusi erinevates kriitilistes situatsioonides.
Väärtused ja kõlblus	Kasvatada mineviku ja kaasaja näidete varal kaasaegse inimese tähtsamaid väärtushinnanguid ja kõlbelsi omadusi. Orienteerida õpilasi üldeuroopaliste väärtuste ja nende humanistliku suuna omandamisele.

5.16. Lisaks õppetegevusele realiseeruvad läbivad teemad läbi klassivälise-, huviringi-, projektialane-/partnerlustegevuse. III kooliastmes prioriteetseteks tegevusliikideks on:

Läbivad teemad	Klassivälise tegevus	Projektialane-/partnertgevus
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Läbi ekskursioonide, sõitude, kohtumiste erinevate elukutsete esindajatega tutvustada õppimisvõimalusi ja elukutsevalikut.	Osavõtuga kooli-, linna- ja vabariiklikest projektidest, saada teadmisi, mis lubavad planeerida oma professionaalset karjääri ja saada vastavat konsultatsiooni.
Ümbritsev keskkondja stabiilne areng	Tunnivälises tegevuses kasvatada hoidvat suhtumist ümbritsevasse keskkonda, tutvustada regiooni ja vabariigi bioloogilist mitmekesisust, suunata teadlikule osavõtule stabiilse arengu probleemide lahendamisel.	Läbi osavõtu erinevatest projektidest laiendada oma silmaringi, kujundada teadlikku isiksust, kes on valmis kandma vastutust oma tegevuse eest.
Kodanikuinitsiatiiv ja ettevõtlikkus	Arendada aktiivse ja tegutseva kodaniku omadusi läbi klassivälise tegevuse.	Tugevdada ühiskonnaga, milles elad, asjaolulisuse tunnet, kasvatada patriotismi, tolerantsust ja riikkondsust.
Kultuuriline enesemääratlus	Tunnivälises tegevuses kasutada võimalusi ühiskonnas eksisteerivate kultuuride vastu austava suhtumise kujundamist ja multikultuurilisuse arendamist.	Projektialase-/partnerlustegevuse käigus jätkata tööd teises kultuurikeskkonnas käitumiskogemuste kujundamist.
Infokeskkond	Osaleda erinevates viktoriinides, konkurssidel, infotehnoloogiaga seotud aineolümpiaadidel, orienteeruda virtuaalses keskkonnas.	Projektide kirjutamiseks materjali kogumisel kasutada erinevaid infokeskkondi, täiustada erinevate infokandjate abil loodud töö esitamise kogemusi.
Tehnoloogia innovatsioon	Reiside ja ekskursioonide ajal jätkata õpilastele kaasaegsete tehnoloogiate mõju tutvustamist inimese tööstiilile ja elule.	Osavõtt projektidest, mis on suunatud loomingu arendamisele, oskusele teha koostööd ja ilmutada initsiatiivi ning juurutada innovatsiooni ideid. Soovitada õpilastele kaasõpilastega ja/või tehnoloogia-firmadega koostöö variante innovatiivse arengu projekti raames.
Tervis ja ohutus	Tajuda ja ennetada võimalikud terviseriskid õppeekskursioonide ja reiside ajal, töötada välja negatiivne suhtumine kahjulikesse harjumustesse.	Jätkata õpilaste tutvustamist, läbi projektialase tegevuse ümbritseva keskkonna ja ühiskonna (sealhulgas eakaaslaste), mõjuga inimeste tervisele. Kujundada vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt tervet ühiskonnaliiget.
Väärtused ja kõlblus	Tutvustada õpilasi väärtusorientatsioonide mitmekesisusega, kasvatada neisse austavat suhtumist, õpetada tsiviliseeritult lahendama konfliktseid situatsioone.	Läbi projektialase-/partnerlustegevuse kujundada õpilaste isiklikud väärtuspositsioonid ja kõlblusveendumused ning oskus põhjendada ja kaitsta oma seisukohti, samal ajal austavalt suhtudes ka teiste arvamustesse.

6. ÕPPEKORRALDUS KOOLIS

6.1. Kooli õppe- ja kasvatustöö aluseks on kooli eripärast lähtuv, pädevusi, läbivaid teemasid ning õppe lõimimist arvestav õppekava.

6.2. Õppeaasta koosneb kolmest trimestrist ning viiest koolivaheajast. Iga trimestri alguses täidetakse E-koolis kontrolltööde graafik. Kokkuvõtvad hinded pannakse välja iga trimestri ja aasta lõpus e-koolis.

6.3. Õppe- ja kasvatustöö põhivorm on õppetund või veebitund. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli õuesõppe, ekskursiooni, õppekäiguna või virtuaalses õpikeskkonnas. Õppetunni kestus on 45 minutit. Õppetund vahetub vahetunniga.

6.4. Projekt-, õues- ja muuseumiõpe ning ekskursioonid ja õppekäigud planeeritakse klassijuhataja ja/või aineõpetaja ning huvijuhi töökavas. Väljaspool kooli toimuvat õpet reguleerib kooli direktori poolt kinnitatud õppekäikude korraldamise kord ja õpetajate ainekavad.

6.5. Tundide ajast on lubatud õpilasi osalema piirkondlikel, vabariiklikel, rahvusvahelistel õpilasvõistlustel, olümpiaadidel. Olümpiaadide eel on õpilasel õigus ettevalmistuseks kasutada ühte vaba õppepäeva.

6.6. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus on traditsiooniline – kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel.

- suurem osa õppeaineid õpitakse terve klassiga kogu õppeaasta vältel traditsioonilises tunnisüsteemis;
- keeli õpitakse gruppides;
- kehalise kasvatus tunnid I kuni V klassini viiakse läbi terve klassiga, VI kuni IX kl. eelistatakse tundide läbiviimist tütarlastele ja poistele eraldi; kehalise kasvatus tunnid viiakse läbi kooli võimla, kooli staadioni, linna ujumisbasseini, linna spordihalli ja linna spordikooli „Energia” baasil;
- tööõpetus kuni V klassini viiakse läbi terve klassiga; V kuni IX kl käsitöö ja kodundus ja tehnoloogiaõpe viiakse läbi tööõpetuse kabinettide baasil tütarlastele ja poistele eraldi.

6.7. III kooliastmes korraldab kool õpilaste jaoks loomingulise töö täitmise läbivate teemade või integreerivate õppeainete põhjal. Töö võib olla: uurimus, projekt, kunstiteos. Loominguline töö võib olla nii individuaalne kui ka kollektiivne. Loomingulise töö teema märgitakse põhikooli lõputunnistusele. Vastavalt Põhikooli riiklikule õppekavale võib loominguline töö olla kirjutatud nii läbivate teemade kui ka õppeaineid läbivate erinevate tsüklite (sotsiaalsed, loodusained, matemaatika, kunstained, tehnoloogia, kehakultuur, keel ja kirjandus, võõrkeeled), samuti ka teatud õppeaine valdkondade põhjal ning klassivälise tegevuse (projektialane tegevus) ainetel.

6.8. Kõikides klassides pööratakse erilist tähelepanu erinevatele loomingulise iseloomuga töödele ja tegevusviisidele, mis nõuavad teatud iseseisvust:

- kirjandid,

- esinemised klassikaaslaste ees luuletuste lugemisega,
- osavõtt diskussioonidest loetu üle,
- lugejapäeviku pidamine,
- valmistumine teadaandeks või ettekandeks
- jne.

6.9. Loominguline tegevus sisaldab ka erineva suunitlusega sõnaliste tekstide loomise tegevust ja nende žanrilise kuuluvuse teadmist. Kirjanduslike teoste süvendatud õppimiseks on otstarbekohane kasutada selliseid loomingulisi meetodeid, nagu teksti tõlkimine teise kunstiliigi keelde (ennekõike teatri- ja kinematograafia keelde). Õpilaste loominguline tegevus ilmneb esseede ja kirjandite, samuti kirjanduslike teoste põhjal loodud teatrietenduste ja kinofilmide retsensioonide (siin nähakse ette originaalse sõnalise teksti vastandamine selle stseeni või ekranisatsiooni versiooniga) kirjutamisel, temaatiliste esitluste loomisel.

6.10. I kooliastme õpilastele ja eestikeelsele õppele üleminekuklassides luuakse vanemate sooviavalduse põhjal pikapäevarühm.

6.11. Sõltuvalt õpilase erelistest hariduslikest nõudmistest ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitudest, määratakse õpilasele individuaalõppekava.

6.12. Koolis kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igäihe individuaalsust.

6.13. Õpilase arengu toetamiseks viiakse nendega läbi vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguveestlus, mille alusel määratakse edasised õppe- ja arengu eesmärgid.

7. TUNNIJAOTUSPLAANID

7.1. Põhikool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt I, II ja III kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahus.

7.2. Vene õppekeele klasside tunnijaotusplaani (viimane 1. klass alustas õppetööd 2023./2024. õppeaastal)

Õppeaine												
	1	2	3	I aste	4	5	6	II aste	7	8	9	III aste
1. Keel ja kirjandus												
Vene keel	5	4	4	13	4	2	2	8	1	1	1	3
Kirjandus						2	2	4	2	2	2	6
Eesti keel teise keelena	4	4	4	12	5	5	5	15	5	5	5	15
2. Võõrkeeled												
A-võõrkeel (inglise keel)			3	3	3	3	3	9	3	3	3	9
3. Matemaatika												
Matemaatika	3	3	4	10	4	5	5	14	5	4	4	13

4. Loodusained												
Loodusõpetus	1	1	1	3	2	2	3	7	2			2
Geograafia									1	2	2	5
Bioloogia									1	2	2	5
Keemia										2	2	4
Füüsika										2	2	4
5. Sotsiaalsained												
Ajalugu						1	2	3	2	2	2	6
Inimesõpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		2
Ühiskonnaõpetus							1	1			2	2
6. Kunstained												
Muusika	2	2*	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3
Kunst	2	1*	1,5	4,5	1	1	1	3	1	1	1	3
7. Tehnoloogia												
Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus					1	2	2*	5	2*	2*	1*	5
Tööõpetus	1	2*	1,5	4,5								
8. Kehaline kasvatus												
Kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
Valikained (vaba tunniressurs)												
Uurimistöö alused									1			1
KOKKU TUNDE	20	23	25		25	28	30		30	32	32	
RÕK-i norm	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

Kollasega on märgitud õppeained, milliseid õpetatakse eesti keeles.

***** on märgitud 5., 6. 7. 8. ja 9. klasside kodunduse ja käsitöö ning 2. d klassi muusika, tööõpetuse ja kunsti eestikeelsed tunnid.

Eriklassides õpetatakse eesti keeles ainult eesti keelt teise keelena, kõik teised õppeained õpetatakse vene keeles.

7.3. Eesti õppekeelega klasside tunniarvutuspalaan (üleminekuklassid)

Õppeaine												
	1	2	3	I aste	4	5	6	II aste	7	8	9	III aste
1. Keel ja kirjandus												
Eesti keel teise keelena	6	7	6	19	5	3+1	3+1	13	2+2	2+3	2+1	12
Kirjandus						2	2	4	2	2	2	6
2. Võõrkeeled												
A-võõrkeel (inglise keel)			3	3	3	3	3	9	3	3	3	9
3. Matemaatika												
Matemaatika	4	3+1	3+1	12	4	4	5	13	4	4	5	13
4. Loodusained												
Loodusõpetus	1	1	1	3	2	2	3	7	2			2

Geograafia									1	2	2	5
Bioloogia									1	2	2	5
Keemia										2	2	4
Füüsika										2	2	4
5. Sotsiaalsained												
Ajalugu						1	2	3	2	2	2	6
Inimesõpetus	1		1	2	1	1		2	1	1		2
Ühiskonnaõpetus							1	1			2	2
6. Kunstained												
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3
Kunst	1	2	1,5	4,5	1	1	1	3	1	1	1	3
7. Tehnoloogia												
Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus					1	2	2	5	2	2	1	5
Tööõpetus	1	2	1,5	4,5								
8. Kehaline kasvatus												
Liikumisõpetus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
Valikained												
Vene keel ja kultuur		1	1	2	2	2	2	6	2	2	1	5
Robotika	1		1	2	1			1				
Kodulugu	1	1		2						2		2
Informaatika						1		1		1		1
Uurimistöö alused									1			1
KOKKU TUNDE	20	23	25		25	27	28		29	32	32	
RÕK-i norm	20	23	25		25	27	28		29	32	32	

Kõik õppeainesid õpetatakse eesti keeles

7.4. Lihtsustud õppekava järgi õppivatele õpilastele tunnijaotusplaan
Tunnijaotusplaanid on samad, mis on esitatud punktides 7.2 ja 7.3.

7.5. Tunnijaotusplaanides on toodud lisaks riikliku õppekava kohustuslikele tundidele ka valikained. Kool rakendab valikõppeainete kavasid, mida ta on ise koostanud ja mis toetavad kooli õppekava eesmärkide saavutamist.

7.6. Kõik tunnijaotusplaanis esitatud õppeained (sh valikained) on õpilasele kohustuslikud.

7.7. Kool ei ole teinud erisusi riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimistus ega õppemahtudes.

7.8. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti
Vastavalt kooli põhimäärusele on õppekeeleks eesti keel. A-võõrkeelena õpetatakse koolis inglise keelt. Võõrkeeletundides toimuvad tunnid sihtkeeles (nii õpetaja kui õpilaste poolt) ning kodukeele või muu keele kasutust välditakse.

7.9. Õpetaja valikul ja algatusel võib loimida kõiki õppeaineid erinevate keeltega. Õpetaja võib, kui see on õpitulemuse saavutamiseks vajalik, õppetunni tasandil kasutada aine õppekeelest erinevas keeles õppematerjale (sh õpilase koduses keeles) või teatud tunni etappides keele vahetust (nt refleksioonifaasis).

8. KOOLI ÕPPEKAVA VÄLISE ÕPPIMISE VÕI TEGEVUSE ARVESTAMINE KOOLIS ÕPETATAVA OSANA

8.1. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse S 17 lõike 4 ja põhikooli riikliku õppekava S 15 lõike 9 kohaselt võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.

8.2. Kui kooli õppekava välist õppimist või tegevust arvestatakse koolis õpetatava osana, siis peab olema aru saada, millise õppimise põhjal on seda tehtud ja milliste õpitulemuste saavutamisel on kooli õppekava välist õppimist või tegevust arvestatud. Keskne põhimõte on, et lähtutakse õpitu sisust ja õpitulemustest, mitte sellest, kelle juures ja kus õpilane õppis või tegevusi sooritas.

8.3. Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale, kui tõendusmaterjal pole piisav. Täiendavat materjali ei küsita selle kohta, kes õpetas või kus õpiti. Täiendav materjali vajadus on seotud sellega, et paremini mõista, kas taotletavad õpitulemused on omandatud.

8.4. Väljundipõhises õppes ei ole keskne küsimus selles, kuidas ja kus mingi pädevus või õpitulemus omandati, vaid pigem selles, kas see pädevus või õpitulemus on olemas ja kuidas selle olemasolu on võimalik hinnata. Kooli õppekava välist õppimist või tegevust ei hinnata mitte kogemuse, vaid sellest toimunud õppimise põhjal. Õpitu peab kokku sobima nende õpitulemustega, mille saavutamist taotletakse. Kindlasti peab õpitu olema määratletav ka tasemega.

8.5. Põhikoolis arvestatakse samal haridustasemel või kõrgemal tasemel omandatud. On oluline, et mujal õpitu oleks sisuliselt sobiv õppekavaga, mille järgi õpilane koolis õpib.

8.6. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste, sealhulgas erivajadustega õpilaste hariduslikku mobiilsust ning avardada võimalusi kooliväliseks õppeks. Mujal õppimine annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja andekamatele õpilastele võimaluse ennast teostada. Kooli õppekavavälise õppe või tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.

8.7. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana on protsess, mis koosneb järgmistest etappides: taotleja nõustamine, taotluse koostamine ja

esitamine direktorile, taotluse hindamine, direktori otsus, (vajadusel) otsuse vaidlustamine ja vaidmenetlus.

8.8. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamisel kooli õppekava osana võivad võimalikud äraütlemlised olla seotud:

- tähtajalise aegumisega — kui õppimine on toimunud enam kui kolm aastat tagasi;
- sisulise aegumisega — kuna teatud õpitulemlused aeguvad ajas, näiteks seoses infotehnoloogia arenguga;
- teisel (madalamal) õppetasel läbitud õppe mitte arvestamisega;
- topeltarvestamise vältimisega - mujal (näiteks muusikakoolis) õpitu, mille tõenduseks on antud muusikakooli tunnistus, ei ole automaatselt üle kantav muusika õppeaine läbimisenä.

8.9. Samuti ei arvestata kooli õppekavaväliseid õpinguid või tegevusi seoses kooli lõpetamisega (loovtöö koostamisega), kui õigusaktides ei ole sätestatud erandeid.

8.10. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamist juhib ja korraldab direktor kaasates vajalikke isikuid ning selgitades välja, kas kooli õppekavavälised õpingud või tegevused on võimaldanud nõutud õpitulemluste omandamist ning kas õpingute või tegevuste käigus omandatu on ajakohane.

8.11. Hindamisse kaasatakse vähemalt üks õpetaja, kes tunneb terviklikult ja põhjalikult õppekava, kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise erinevaid hindamise vahendeid ja nende kasutamise võimalusi.

8.12. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamisel tagatakse kvaliteet selle kaudu, et uuritakse õpilase esitatud õpitulemluste omandatuse tõendamist võimaldavaid materjale ning nende vastavust õpitulemlustega, mille arvestamist taotletakse.

8.13. Hindamisel eristatakse otseseid ja kaudseid tõendeid. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise hindamine toetub vaid tõendusmaterjalidele. Tõendusmaterjalideks võivad olla primaarsed tõendusmaterjalid (töönäidised, kirjutatud projektid, uurimistööd, artiklid, kavandid, projekti ja/või uurimistöö aruanded jm, mis otseselt tõestavad taotleja pädevusi või õpitulemlusi), sekundaarsed tõendusmaterjalid (õpisoorituste tõend või hinneteleht, juhendaja või kogunud kolleegi hinnang, õppeaine kava, kus on kirjas õppeaine eesmärgid, õpitulemlused, sisu lühikirjeldus, maht tundides, tõendus tegevuste sooritamise kohta) või narratiivsed tõendusmaterjalid (igasugused oma õppimise ning tegevuse analüütilised käsitlelused, kus taotleja seostab õpitud taotletava õppeaine õpitulemlustega, taotleja kogemusealne refleksioon). Tavaliselt on tõendusmaterjalid omavahel kombineeritud.

8.14. Direktoril on õigus nõuda täiendavaid tõendusmaterjale, kui esitatud tõendusmaterjalid ei ole piisavad õpitulemluse omandatuse tõendamiseks.

8.15. Õpilasel või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemal tuleb esitada taotlus vabas vormis kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise taotlemiseks. Koos taotlusega esitatakse ka vastav tõendusmaterjal. Tõendusmaterjal võib olla vormistatud õpimäpina.

8.16. Enne taotluse esitamist toimub õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõustamine taotluse esitamise ja nõutavate tõendusmaterjalide vormistamise ja esitamise kohta. Nõustamist viib läbi direktor.

9. ÕPPEKESKKONNA LOOMINE, MIS TOETAB ÕPPEKAVA RAKENDAMIST

9.1. Kooli õppekeskkond on õpilasi ümbritsev vaimne, sotsiaalne ja füüsiline keskkond, mis soodustab õpilaste arengut, kujundab iseseisvaid ja aktiivseid õpilasi ning toetab õppekava alusepanevoid väärtusi.

9.2. Õppekeskkond soodustab kohalike ja kooli traditsioonide säilimist ja arendamist.

9.3. Kooli õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi oma kodukoha ning kooli traditsioone.

9.4. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

9.4.1. osaleb kogu koolipere;

9.4.2. luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;

9.4.3. koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;

9.4.4. austatakse õpilaste eneseväärikust ning isikupära, märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu;

9.4.5. tehakse kõik selleks, et vältida õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;

9.4.6. ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas ka kriitikale;

9.4.7. luuakse abivalmidust toetava õhkkonna, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;

9.4.8. väärtustatakse tervislikke eluviise, tervislikku toitumist ja füüsilist aktiivsust;

9.4.9. korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;

9.4.10. korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, soolise ja muudel alustel võrdõiguslikkuse põhimõtetest;

9.4.11. luuakse võimalused ja vajalikud tingimused, et kõigil oleks võimalik saada teadmised, oskused, väärtused ja hoiakud, mis aitavad kaasa jätkusuutlikule arengule.

9.5. Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:

9.5.1. kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on esteetilise väljanägemisega ja õppe seisukohast otstarbekas;

9.5.2. kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;

9.5.3. õppes ja distantsõppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat; 4. koolihoones on õpilastel võimalus kasutada kooliraamatukogu;

9.5.4. õppeprotsessi käigus kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja - vahendeid;

9.5.5. koolil on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt;

9.5.6. õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume ning virtuaalses õppekeskkonnas, tagades õpilaste vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse.

10. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD

10.1. Vastavalt liikluseaduse § 4 lõikele 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiuvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

10.2. Kooli rolliks on vastavalt liikluseaduse § 4 lõikele 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada õpilasi ette ohutuks liiklemiseks. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“. Juhindudes maanteeameti veebilehel antud soovitudest, kujundatakse koolis liikluskasvatuse teemade kaudu alljärgnevat üldiseid teadmisi ja oskuseid ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

10.3. Liikluskasvatuse teemad on tuletatud põhikooli riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ ning liikluskasvatus.ee veebilehel esitatud soovitudest liikluskasvatuse osas ning liikluseadusest ja selle alusel antud määrusest „Laste liikluskasvatuse kord“.

Liikluskasvatuse teemad	Liikluskasvatuse ulatus tundides õppeaastas klassi kohta
Jalakäia liiklusreeglid	4
Ohutu liikluskäitumine	2
Liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine	1
Liikluse reeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus	1
Kokku:	8

10.4. Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse peamiselt klassijuhatajate poolt. Detailsemad õpitegevused lähtuvalt liikluskasvatuse teemadest kavandatakse klassijuhatajate tasandil.

10.5. I kooliastme lõpuks õpilane:

10.5.1. väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;

10.5.2. teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;

10.5.3. oskab ohutult evakueeruda koolihoonest;

10.5.4. teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis;

- 10.5.5. teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- 10.5.6. oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- 10.5.7. oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- 10.5.8. oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- 10.5.9. oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- 10.5.10. oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskeudega sõitmiseks ohutut kohta;
- 10.5.11. oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- 10.5.12. oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- 10.5.13. oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- 10.5.14. oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

10.6. I kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- 10.6.1. ohutuse väärtustamine ning tähelepanu pööramine ohutusele igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses;
- 10.6.2. oskus mõista ja väärtustada iseenda ohutust ning ohutut käitumist; ohuolukordade tekkepõhjuste selgitamine, ohu ennetamine, ohutust tagavate turvavahendite kasutamine, abi kutsumine.

10.7. II kooliastme lõpuks õpilane:

- 10.7.1. väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- 10.7.2. oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- 10.7.3. oskab ohutult evakueeruda koolist;
- 10.7.4. teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
- 10.7.5. oskab (vajadusel) kasutada tulekustutustekki;
- 10.7.6. teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- 10.7.7. oskab käituda/tegutseda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- 10.7.8. oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijahi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;
- 10.7.9. oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- 10.7.10. oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- 10.7.11. oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- 10.7.12. oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- 10.7.13. tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- 10.7.14. oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutuslaste teemakäsitluste kohta;
- 10.7.15. oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

10.8. II kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- 10.8.1. õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavates tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
- 10.8.2. ohutuslaste teadmiste, oskuste, vilumuste lõimimine. (Laste õpetamine reaalses liikluskeskonnas, praktilised õppused jne).

10.9. III kooliastme lõpuks õpilane:

10.9.1. väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;

10.9.2. oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;

10.9.3. oskab ohutult evakueeruda koolist ja osutada evakueerumisel abi endast noorematele;

10.9.4. teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;

10.9.5. oskab kustutada väikeseid tulekoldeid, (sh lõke, süttinud rasv pannil jne);

10.9.6. teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;

10.9.7. oskab ohtlike ainetega kokkupuutumisel end kaitsta nende tervist kahjustava toime eest;

10.9.8. oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;

10.9.9. oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;

10.9.10. oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;

10.9.11. teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;

10.9.12. oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;

10.9.13. kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;

10.9.14. mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);

10.9.15. on teadlik ohutusosalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;

10.9.16. oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus)ohutusosalast olukorda teiste riikidega.

10.10. III kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

10.10.1. õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavates tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;

10.10.2. ohutust tagavatest seadustest tulenevate käitumisharjumuste kujundamine, (teadmiste rakendamine oskuste, vilumusteni) praktilised ohutusosalased õppused.

11. LOOVTOO TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD

11.1. Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv.

11.2. Loovtöö on õpilase kavandatud, teostatud ja esitletud tööd, mis on teostatud juhendamisel.

11.3. Loovtööna ei esitata ainekava raames ettenähtud tööd.

11.4. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt.

11.5. Kooli poolt valitud läbivatest teemadest lähtuv või õppeaineid lõimiv loovtöö temaatika on järgmine:

11.5.1. Kultuur meie ümber - eelkõige on seotud läbiva teemaga „Kultuuriline identiteet“, kuid võimaldab laialdast õppeainete vahelist lõimingu;

11.5.2. Meedia, disain, kunst, arhitektuur - temaatika võimaldab laialdast õppeainete vahelist lõimingu, kuid samuti võib lähtuda erinevatest läbivatest teemadest.

11.6. Täpsema teemavaliku teeb õpilane kooli valitud loovtöö temaatika hulgast koostöös juhendajaga.

11.7. Loovtöö tähendab uurimust, projekti, kunstitööd või muud taolist, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist/süsteemiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist. Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist. Kunstitöö eeldab idee loomist, teose valmistamist ning selle esitlemist avalikult.

11.8. Loovtöö temaatika pakub välja 7. klassi õpilane III trimestri jooksul, täpsema teema valiku teevad õpilased koostöös loovtöö juhendajaga 8. klassi algul.

11.9. Loovtöö juhendajaks on aineõpetajad. Juhendajal võib olla kuni 5 juhendavat.

11.10. Loovtöö koostab õpilane iseseisvalt.

11.11. Loovtöö on koolis korraldatud “Loovtöö läbiviimise ja koostamise juhendi” alusel, mis on kinnitatud direktori käskkirjaga ja avalikustatud kooli veebilehel.

11.12. Loovtöö koosneb nii teoreetilisest kui ka praktilisest osast.

11.13. Loovtöö kaitsmine toimub 8. klassi III trimestril kaitsmiskomisjoni ees.

11.14. Kaitsmise ebaõnnestumise korral on õpilasel võimalus kaitsta oma tööd 9. klassi III trimestris.

11.15. Loovtöö hindamisel kasutatakse mitteeristav hindamissüsteem: arvestatud (60-100 punkti) ja mittearvestatud (0-59 punkti).

11.16. Hindamisel saadud punktide summa kogutakse järgmiste tegevuste hindamisel: loovtöö sisu (max 20 punkti), loovtöö vormistamine (max 10 punkti), loovtöö kirjutamise protsess (max 40 punkti) ja kaitsmine (max 30 punkti).

11.17. Loovtöö teema kantakse lõputunnistusele.

12. HINDAMISE KORRALDUS

12.1. Kasutatav hindedüsteem

12.1.1. Koolis on kasutusel eristatav ja mitteeristatav hindamissüsteem.

12.1.2. Põhikooli 1. klassis on õpilase hindamise aluseks sõnaline kirjeldav hinnang.

12.1.3. Põhikooli 2.-9. klassides kasutatakse viiepallist hindedüsteemi.

12.1.4. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga «5» („väga hea“) hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90-100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga «4» („hea“) 75-89%, hindegaga «3» („rahuldav“) 50-74%, hindegaga «2» („puudulik“) 20-49% ning hindegaga «1» („nõrk“) 0-19%.

Sõnaline lühihinnang	Töösooritus %-des	Nimbriline hindedkaala	Hinnang vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatusele
suurepärase	90-100 %	5	Õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral või ületavad neid
hea	75-89 %	4	Õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele
rahuldav	50-74 %	3	Õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada, ilma et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus
puudulik	20-49 %	2	Õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus.
nõrk	0-19 %	1	Õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

12.1.5. Märge „X“ e-koolis tähistab tegemata tööd. Õpilane peab sooritama selle kokkuleppel aineõpetajaga määratud ajaks. Koolis on selleks määratud ajaks reeglina 10 tööpäeva, mida õpilase puudumise korral arvatakse alates õpilase kooli naasmisest. Töö kokkulepitud ajaks tegemata jätmisel asendab aineõpetaja „X“ e-koolis hindegaga „nõrk“, kuid õpilasel jäetakse võimalus sellise hinde parandamiseks (kokkuleppel aineõpetajaga)

12.1.6. Esmaspäeval ja reedel kontrolltöid ei sooritata (v.a mille õppimiseks on ette nähtud 1 tund nädalas), samuti trimestri viimasel nädalal ja esimesel nädalal pärast koolivaheaega. Lubatud on läbi viia mitte rohkem kui 1 kontrolltöö päevas ja 3 kontrolltööd nädalas.

12.1.7. Kui kontrolltöö/iseseisva töö või mingi teise töö eest sai 50% või enam õpilast hinded „1“ ja „2“, siis hinded selle töö eest ei panda e-päevikusse, tööd korratakse.

12.1.8. Kool kasutab loovtöö kaitsmise hindamisel mitmeeristavat hindamist: „arvestatud“ ja „mittearvestatud“, neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.

12.2. Hindamine individuaalse õppekava järgi

12.2.1. Individuaalse õppekava alusel õppivaid haridusliku erivajadusega õpilaste hindamisel lähtutakse koolivälise nõustamismeeskonna otsuses määratud hindamisest.

12.2.2. Individuaalse õppekava koostamisel määratakse koostöös õpilase ja lapsevanemaga, milliseid oskusi ja teadmisi õpilaselt eeldatakse ja kuidas neid hinnatakse.

12.2.3. Õpilase individuaalse hindamisjuhendi koostab õpetaja, kelle õpetatavas aines rakendub õpilasele individuaalne õppekava.

12.2.4. Individuaalse hindamisjuhendi koostamisel

- arvestatakse hindamise üldeesmärki;
- arvestatakse individuaalses õppekavas sätestatud erisusi;

- lähtutakse põhimõttest, et motiveeritud ja sihikindla õppimise korral on õpilasel võimalik saada hindeid „rahuldavast“ kuni „väga heani“;

12.3. Kujundav hindamine

12.3.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.

12.3.2. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämist ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

12.3.3. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppeja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

12.3.4. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

12.3.5. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

12.3.6. Kujundava hindamise protsessi klassiruumis juhib õpetaja, kes jagab oma õpilastele aine õpieesmärke, kuulab õpilasi õppeprotsessi käigus, teab nende tugevusi ja nõrkusi, õpetab õpilastele enesehindamist, annab tõhusat tagasisidet, toetab õpilasi ning kasutab kujundavast hindamisest saadud informatsiooni oma edasise töö planeerimisel.

12.3.7. Vähemalt kord aastas, vajadusel tihedamini, toimuvad arenguveestlused, mille käigus analüüsitakse õpilase arengut, sh ka tema õppeedukust, lähtudes tema individuaalsetest iseärasustest, aga ka lapsevanema ja kooli arvamusest (nt käitumine ja emotsionaalsus, väärtushinnangud ja hinded, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused). Arenguveestluse käigus on võimalik anda tagasisidet üldpädevuste omandamise kohta, õppe-, kasvatusesmärkide ja läbivate teemade omandamise ning õppeedukuse kohta ainete raames. Vestluse käigus on võimalik välja tuua õppe- ja kasvatusesmärgid. Arenguveestluse üks olulisemaid osi on õpilase enda enesehinnang.

12.4. Kokkuvõtvad hinded ja järgmise klassi üleviimine

12.4.1. Kokkuvõttev hindamine toimub trimestri lõpul trimestri jooksul saadud hinnete alusel.

12.4.2. Ühes trimestris peab õppeaines olema vähemalt 3 hinnet.

12.4.3. Kolme trimestri hinnete koondamisel pannakse välja aastahinne.

12.4.4. Õpilasele, kelle trimestri hinne on «puudulik» või «nõrk», kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, parandusõpe jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused).

12.4.5. Aastahinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise ja täiendavale õppetööle jätmise otsused tehakse enne õppeperioodi lõppu.

12.4.6. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused.

12.4.7. Täiendava õppetöö eest pannakse hinne ja pärast täiendava õppetöö lõppu parandatakse aastahinne, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

12.4.8. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilane klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamal õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

12.4.9. Kokkuvõttev hinne ei ole varasemate hinnete aritmeetiline keskmine, vaid õpetaja võib arvestada ka õpilase individuaalset arengut.

12.5. Käitumise ja hoolsuse tagasisidestamine

12.5.1. Kool annab tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta iga trimestri ja õppeaasta lõpus e-kooli kaudu.

12.5.2. Käitumise ja hoolsuse hindamise alus on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.

12.5.3. Tagasisidestamise eesmärk on suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täitma kooli kodukorra nõudeid ning motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

12.5.4. Käitumist ja hoolsust tagasisidestavad aineõpetajad ühe kokkuvõtva hinnanguga. Aineõpetajad fikseerivad oma hinnangu e-koolis.

12.5.5. 1.–9. klassis annab aineõpetaja e-koolis hinnangu iga trimestri lõpus.

Hindeskaala	Sõnaline lühihinnang	Käitumine	Hoolsus
E	eeskujulik	Käitumishindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.	Hoolsushindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on ülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
H	hea	Käitumishindega «hea» hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid.	Hoolsushindega «hea» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
R	rahuldav	Käitumishindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja	Hoolsushinde «rahuldav» saab õpilane, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid ja muid kohustusi, kuid ei ole piisavalt

		kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist	järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt.
MR	mitterahuldav	Käitumishindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate ega lastevanemate nõudmistele. Õpilase käitumise võib hinnata «mitterahuldavaks» ka põhjuseta puudumise korral või üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.	Hoolsushindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppimisse ja ülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli tegemata oma kodused õpiülesanded ning muud ülesanded koolis ja kodus.

12.6. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

12.6.1. Õpilasel ja lapsevanemal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teada saamist.

12.6.2. Õpilase hindamisega seotud vaidlusküsimusi lahendab direktor õpilase või lapsevanema kirjaliku põhjendatud taotluse alusel.

12.6.3. Direktor võtab otsuse vastu kolmekümne päeva jooksul.

12.6.4. Otsusest teavitab kool õpilast ja lapsevanemat kirjalikult viie tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist.

13. ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE KORRALDUS

13.1. Juhindudes õpilase vajadusest koolis kasutatakse erinevaid võimalusi õpilase arengu ja õppimise toetamiseks:

13.1.1. õpilase arengu jälgimine ja kirjeldamine (sh kujundav hindamine);

13.1.2. õppe kohaldamine sh tegevuste/õpetuse diferentseerimine ja individualiseerimine;

13.1.3. sobivate õppemeetodite valimine;

13.1.4. lapse tunniväline individuaalne abistamine (järeleaitamine, konsultatsioonid) aineõpetajate poolt;

13.1.5. individuaalse õppekava rakendamine, kui õpilasel ilmnevad õpiraskused ja/või kui ta on saanud mitterahuldava hinde õppeaines;

13.1.6. arenguveestluse läbiviimine vähemalt üks kord õppeaastas;

13.1.7. koostöö lapsevanemaga, lapsevanema pedagoogiline juhendamine;

13.1.8. tugispetsialistide teenuste kasutamine;

13.1.9. mitmekesine huvitegevus ja koolisisesed üritused;

13.1.10. õppimist soodustava füüsilise õppekeskkonna loomine (arvutiklass, IKT vahendid, õuesõpe, digiõpe jne);

13.1.11. võimalus osaleda projektides, konkurssides, viktoriinides, olümpiaadides, sporditegevuses;

13.2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ja läbivate teemade) kohta.

13.3. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist.

13.4. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta.

13.5. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Koolipoolne esmane tagasisidekanal on e-kool, kuhu õpetajad kannavad hinded iga koolipäeva lõpuks.

14. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED JA TUGITEENUSTE RAKENDAMINE

14.1. Haridusliku erivajadusega õpilane on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemalviibimine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas, taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas.

14.2. Hariduslike erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib hariduslike erivajadusega õpilane tavaklassis. Koolis on võimalused hariduslike erivajadustega õpilastele õppe paremaks korraldamiseks.

14.3. Hariduslike erivajadusega (HEV) õpilase õpet korraldab direktori määratud hariduslike erivajadusega õpilase õppe koordineerija, kelle ülesandeks on hariduslike erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel.

14.4. Hariduslike erivajadusega õpilase õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

14.5. Direktori otsusel, haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija ettepanekul võib haridusliku erivajadusega õpilasele rakendada meetmeid, mille rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud koolivälise nõustamismeeskonna soovitus:

1) tugispetsialisti teenus;

- 2) individuaalse õppekava rakendamine;
- 3) õpiabirühma rakendamine.

14.6. Ajutistest õpirakustest ülesaamiseks on igal õpilasel õigus konsultatsioonile kord nädalas.

14.7. Tõhustatud toe ja eritoe vajaduse määrab kooliväliline nõustamismeeskond. Tõhustatud toe ja eritoe rakendamiseks on kooli direktoril ja haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerijal õigus töödelda hariduse infosüsteemi teise kooli või lasteasutuse ja koolivälise nõustamismeeskonna kantud andmeid, koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi ning tuge saavale õpilasele rakendatud tõhustatud toe ja eritoe kohta, kuid üksnes mahus ja ulatuses, mis on vajalik tõhustatud toe ja eritoe rakendamiseks.

14.8. Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle juhendamine aineõpetajate poolt vastavalt aineõpetajate koostatud ajakavale.

14.9. Meetmete rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut.

14.10. Meetmete rakendamise tulemuslikkust hinnatakse vähemalt kord õppeaastas, analüüsides õpilase arengut ja toimetulekut ning andes soovitusi edaspidiseks.

14.11. Meetmete rakendamise perioodi lõpul hindab õppe koordinaator koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks: meetme rakendamise lõpetamine; meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil; meetme vahetamine või muu meetme lisamine; täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või koolivälise nõustamiskomisjoni poole pöördumise soovitamine.

14.12. Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitusid tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitusid, testimiste ja uuringute tulemused ning koolivälise nõustamismeeskonna soovitusid õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil.

14.13. Individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest vastutavad isikud koolis määrab direktor.

15. KARJÄÄRIÕPPE, KARJÄÄRIINFO JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE

15.1. Karjääriõppe eesmärgiks on aidata õpilasel kujuneda isiksuseks, kellel on valmisolek elukestvaks õppeks, erinevate rõllide täitmiseks muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ja oma elukäigu kujundamiseks teadlike otsuste kaudu, sh mõistlike karjäärivalikute tegemiseks.

15.2. Koolis toimub karjääriõpe läbiva teema „elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemise kaudu.

15.3. Karjäärialaste teadmiste arendamiseks ja toetamiseks kasutatakse erinevaid tegevusi: karjääripäevad ja –tunnid; külalisesinejate kutsumine; õppekäigud ettevõtetesse; töövarjupäevad; osalemine infõmessidel; karjääriinfõ vahendamine erinevate kanalite kaudu; koostöö Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse, HARNO, Tootukassa, Tartu Ülikooli Narva kolledži ja teiste asutustega.

15.4. Koolis kordineerib karjääriteenuse osutamist huvijuht koostöös klassijuhatajatega. Klassijuhataja koostöös huvijuhiga korraldab erinevaid klassiväliseid üritusi, projekte jne. Klassijuhataja aitab õpilasi ja vanemaid: õpilase tuleviku ja karjääri planeerimisel; eneseanalüüsi koostamisel; arenguveestlusteks valmistumisel.

15.5. Tulenevalt huvijuhi pädevusest on huvijuht abiks õpilastele, et:

15.5.1. toetada nende osalemist erinevates noorteprojektides ja -programmides ning rahvusvahelises suhtluses;

15.5.2. olla õpilase usaldus- ja kontaktisikuks suhetes täiskasvanute maailmaga;

15.5.3. vahendada õpilastele vajalikku informatsiooni vabajategevuse ja kutsesuunitluse alal;

15.5.4. toetada õpilasi elukestva õppe põhimõtte väärtustamisel.

16. ÕPILASE JA VANEMA TEAVITAMINE NING NÕUSTAMINE

16.1. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.

16.2. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks koolis selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet.

16.3. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

16.4. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

16.5. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info ja -nõustamine) kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse.

16.6. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks tremestrite algul.

16.7. Klassijuhataja tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes.

16.8. Õpilaste ja vanemate teavitamiseks kasutatakse järgmisi vahendeid: e-kool, e-kiri, telefon, kooli infostendid, kooli veebileht.

16.9. Üks kord õppeaasta jooksul toimub vanemate üldkoosolek, klassikoosolekud toimuvad õppeaasta jooksul vähemalt kaks korda.

16.10. Klassijuhataja viib iga õpilasega läbi arenguestluse, millel osalevad ka õpilase vanemad.

16.11. Lapsevanem saab jälgida õpilase hindeid e-koolis.

17. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

17.1. Õpetajate vahel toimub tihe koostöö.

17.2. Koolis tegutsevad järgmised ainesektsioonid: eesti keel, võõrkeeled, loodus- ja sotsiaalteadused, matemaatika, kunstained, algklassid ning kehaline kasvatus.

17.3. Ainesektsioonide juhatajad korraldavad koosolekuid, kus planeeritakse erinevaid koolisiseseid ja -väliseid üritusi ning mõeldakse läbi töö teiste haridusasutuste ja partneritega. Kogu see info kajastub ainesektsiooni tööplaanis, mida esitatakse õppealajuhatajale õppeaasta algul.

17.4. Õppeaasta lõpus esitab ainesektsiooni juhataja kokkuvõtte tehtud tegevusest, kus analüüsitakse läbiviidud tööd.

17.5. Ainesektsioonide koosolekud toimuvad vähemalt kaks korda trimestri jooksul, kus arutatakse detailselt eesolevaid üritusi.

17.6. Iga kuu algul paneb ainesektsiooni juhataja informatsiooni tegevuste kohta tööplaani (Google dokument).

17.7. Kõik õpetajad külastavad oma kolleegide tunde ning annavad tagasisidet õpetaja eneseanalüüsis.

17.8. Kogenud õpetajad ja juhtkond osutavad abi noorematele õpetajatele ning uutele töötajatele.

17.9. Klassiõpetajad ja aineõpetajad töötavad kooli õppekava ja ainekava alusel välja töökava, mis arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse.

17.10. Õpetaja töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö tunnis. Töökava koostatakse igale klassile eraldi, arvestades konkreetse klassi võimalusi ja iseärasusi. Töökava koostatakse kas igaks trimestriks või õppeaastaks. Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on planeerida tegevusi, et saavutada nõutavad õpitulemused.

17.11. Õpetaja töökava vorm on kogu koolil ühine.

17.12. Klassiõpetaja ja aineõpetaja töökava sisaldab vähemalt trimestri jooksul läbitavaid peamisi teemasid ja alateemasid, õpitulemusi, tegevusi, lõimumist teiste ainete ja läbivate teemadega, hindamist ja planeeritavaid hindelisi töid, millest õpetajad teavitavad õpilasi trimestri algul.

17.13. Kooli õpetajad esitavad töökavad õppealajuhatajale elektroonselt enne iga õppeaasta algust.

17.4. Klassijuhataja koostab tööplaani, mis sisaldab klassijuhataja tundide teemasid, klassiüritusi, ülekoolilisi üritusi, tööd lastevanematega, koosolekuid, individuaalseid kohtumisi vanematega jne.

17.5. Õpetajad teevad õpitulemuste saavutamiseks ja üldpädevuste kujundamiseks koostööd, korraldades aine- ja teemanädalaid ning –päevi, õppekäike, ekskursioone jne.

18. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

18.1. Kooli õppekava uuendamine või täiendamine on tingitud muudatustest õigusaktides, mida algatab kooli direktor.

18.2. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kinnitamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

18.3. Kooli õppekava koostamisel ja arendamisel osalevad kõik õpetajad.

18.4. Tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 on kooli õppekava kehtestajaks direktor.

18.5. Kool avalikustab kooli õppekava kooli veebilehel.

LISAD

Lisa1. Kooli lihtsustatud õppekava

Lisa 2. Ainevaldkonna „Keel ja kirjandus” ainekavad

Lisa 4. Ainevaldkonna „Kehaline kasvatus“ ainekavad

Lisa 5. Ainevaldkonna „Kunstiained” ainekavad

Lisa 6. Ainevaldkonna „Loodusained“ ainekavad

Lisa 7. Ainevaldkonna „Matemaatika” ainekavad

Lisa 8. Ainevaldkonna „Sotsiaalsained“ ainekavad

- Lisa 9. Ainevaldkonna „Tehnoloogia“ ainekavad
- Lisa 10. Ainevaldkonna „Võõrkeeled“ ainekavad
- Lisa 11. Valikõppeaine „Kodulugu“ ainekavad
- Lisa 12. Valikõppeaine „Robotika“ ainekavad
- Lisa 13. Valikõppeaine „Uurimistöö alused“ ainekavad